

S A N V A I T I N I S L A T K R A S T I S .

Nr. 9

BROOKLYN, N. Y., 26 d. Vasario (Februar) 1903 M

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901

Metas III

Apie Tėvynės Meilę pagal pamokslą kunigo Skargos.

(Tąsa.)

Kaip-gi mylimiausias savo motinos nemylėti ir negarbinti, kuri mus pagimdė, užaugino iszmokė, išzaugsztino? Dievas liepė motiną godoti. Prakeiktas, kurs veda į nulidimą savo motiną. O kur-gi yra pirmoji ir daugiau užsi-pelnijusi motina, kaipo Tėvynė, nuo kurios neszojame vardą, kuri yra guszta mūsų motinų, mūsų giminių, kamara mūsų turtų? (Pov. Gal. 4.) Jeruzalem, motina mūsų, sake Apasztalas, už visas motinas godonės ir garbės vercziausia.

Pamislkime tik, kokias nuo tos motinos geradarystes ir dovanas turime. Ji tikejimą sv. katalikiszka, per kurį pasiekiamo amžiną tėvynę, užlaikė, ir Kristų, izsganymą mūsų ir jo Evangeliją užlaikė. Ji ją nuo melagingų mokslų ir nuodų atskalunystės, herezijos Liuterio, bambizų apgyne. I yg tam laikui mums duoda kunigus, vyskupus, dvasiszkus ganytojus, per kuriuos prieiname prie mylistų Dievo ir turime apgynimą nuo visokių neprietelių. Ji įkūrė altorių Dievo tarnystes ir stebuklingų aukų, izs kurių mums be perstojimo Dievo susimylejimas plaukia. Ji visokių piktus vilkus vaiko nuo mūsų ir rupinasi, kad nebatume be kunigo, be altoriaus, be mokslo, o per tai be Dievo. Kaip kitiems žmonėms pavyko, kurie neturėjo teip geros ir budžios motinos? Kaipgi jos neturime mylėti?

Delko gi jos izs szirdies nereiksz mūsų mylėti ir dėl jos sveikatą padėti, kad bus reikalas? Tėvynę myledami

patys save mylime, jei izstikimybės ne-uzlaikydami, patys save zudome. Mylime savo vieno naudą, o apie bendrus reikalus nesirupiname arba juos griu- name, ir manome, kad gerai sau darome ir linkime. Ne teip yra, bet kaip Vieszpats tarė (1 Jon.): „Kas savo sveikatą myli, jos nustoja.“ O kas jos nustoja, ją atranda. Kad laivas skęsta, o vėjai ji varto, žmogus be izsminties tik savo rizulius ir skryneles saugoja ir ant jų guli, o gelbėti laivo n'eina, ir mislija, kad pats save myli, o jis tuo tarpu save zudo. Nes jei laivui nėra pagalbos, tad ir jis su visu, ką surinko, turi paskęti. O jei savo skryneles ir turtus paniekįs ir draug su kitais eis prie gelbėjimo laivo, apie viską savo užmirsęs. tada tai savo visą atras ir pats savo gyvenimą užlaikys. Tas mylimiausias laivas tai mūsų tėvynė, nuo kurios viską turime, ką turime.

Kad su laivu negerai darosi, kad jo skylių nekamszome, kad vandens izs jo neiszpilame, kad apie jo suturėjimą nesirupiname, kad dėl jo paojaus ne niekiname visko, kas namuose yra: paskęs verpetuose ir draug su juom mes patys prazusime.

Tame laive turime tėvus, brolius, seseris, vaikus, žmonas, turtus, gimines, pažįstamus, viską, ką mylime. Ne duokime jiems skęsti, susimylėkime ant savo kraujo, ant žmonių ir brolių savo, tarnaukime jiems netik turtais, bet ir avo sveikata; labiausiai mes, kuriuos tėvynė izsrinko už gelbetojus. Netik turtų nereikia gailėtis dėl savo mylimų brolių ir Lietuvos, bet turime ir numirti už ją. Kaip sv. Jonas sako: jei Kri-

stus savo sveikatą už mus padėjo, ir mes turime padėti už savo brolius. Už tą ir pas Dievą yra užmokėsnis, nes sekame Kristų: pas žmones gi amžina žarbė. Bet jei turtų gailimes ir tėvynei negerai darome, kaipgi turėsim drasumą padėti už ją savo sveikatą?

Ziurėkime ant paveikslų szventųjų, kaip jie toje meilėje savo žmonių buvo karzti. Maiziesiuos nors dažnai savo žmonėms izsmetinejo jų kietumą prie gero, vienok kad Vieszpats Dievas juos norėjo prazudyti, netik tai savo sveikata, bet ir izsganymu norėjo užstoti ir at-pirkti, sakydamas: „arba atleisk, Vieszpatie, tą grieką, arba jei to nepadarysi, izstrink mane izs knygų tavo, kuriuose mane užraszei.“

Samsonas dėl skriaudų savo brolių pats vienas kariavo su filistiniais ir su džiazsmu sugriaudamas namus draug su neprieteliais nemirė (Sudz. 16).

Dovidas Vieszpaties rustybę ir koronę vertė ant savęs, kad jo klausantieji nekenetėtų, sakydamas Viesz-patziui Dievui: „asz sugrieszčiau, bet kuo ta minia užsipelnijo, Vieszpatie Dieve mano! Praszau, atgrėzk tavo ranką ant manęs ir ant namų mano tėvo, o žmonių tavo neužmusk.“

Žiurėkime ant szvento jaunikaczio Neemijo, kaip jis labą savo tėvynės už viską daugiaus brangino. Neemijas, budamas paimtas į Babilionijos nelaisvę, nustojęs su savo žmonėmis miglos tėvynės, sugriautos neprietelių, to-kią laimę įgijo, kad karaliui Artakserksui, kurio nelaisvėje buvo, paduodavo vyna. (Toliaus bus.)

Mokslas tikejimo ir doros

PAVEIZDUOSE.

Sulasytas iš ytraisū autorijū kn. K. Riedel. J. Dr.

Lietuviszkon kalbon verte A. Kalnietis.
„TIKĖK O SUPRASI“ (Šv. Agust.)

(Tęsa.)

Tarnas išsiėmė iš popazastės kryželj ir tarė:

— Žiurek, pone! tai tavo geriausiasis prietelius. Jėzus Kristus nenori tavo prapulties, nes ir už tavo dušią numirė ant kryžiaus.

Persigandęs ir susigraudinęs, veizėjo pliovotojas ant kryzeljo; antgalo suminkštėjo jo širdis.

— Ak, Jėzau! — sušuko. — Tu mane myli? o aš?

Galesčio ašaros pasilėjo jam iš akių; pasveiko ant kuno ir dušios, o jo gyvenimas stojosi nuogtol malonės gyvenimu, širdis—gi jo tapo altoriumi, kurj papuošė kryž darbu žiedai, tikėjimo šviesa, šventas gyvenimas ir meilė Geruzės. (Linro).

Jėzaus Kristaus kančios pabuklės.

Nuplakimo stulpas.

Pas Rymiečius buvo paprotys nuplakti apsudytąj ant smerties pirm nukryžiauosiant. Plakdavo apnuogintą, pririštą prie stulpo. Pabuklėmis plakimui budavo šikšnos ar vezdai, į kuriuos įpindavo vėlą su kukučiais arba dygliais ant galo, per ką plakamieji buvo žeidžiami ir kapojami nežmonišku budu. Pirmiausiai nuplakdavo apsudytųjų pečius, paskui šonus ir antgalo pryšakinę kuno pusę.

Tas stulpas, prie kurio nekaltai buvo pririštas Jėzus, kada Jį nežmoniška už mus plakė, buvo laikomas pirmuosiuose amžiuose drauge su kitais šventais palaikais Jeruzolimoje ant Siono kalno. Liudyja apie tai: šv. Prigalius Nazianziškas, šv. Paulinas, šv. Grigalius iš Tours ir daug kitų. Šv. Jeronimas rašo, — kad jo laikuose tas šventasis stulpas buvo bažnyčioje, pastatytoje ant Siono kalno, viršuj salės, kurioje Išganytojas laikė paskutinę vakarinę, ir kad drauge su kitais stulpais rėmė bažnyčios lubas. Palaimintojo Bedos laikuose, aštuntame amžiuje, atėmė jį iš tų ir pastatė tosios bažnyčios viduryje, kur nuogtol didei buvo godojamas. Juogei toji brangioji krikščionių bažnyčia pateko paskui į Turkų rankas ir apversta tapo į mečetą (Turkų bažnyčią), į kurj netikėliai neleizdavo krikščioniškųjų meldžionių, todėl negalima tikrai žinoti, kas dėjos su tuoju stulpu. Padavimas garsina, kad netikėliai sumušė jį į šmotus. Dabar yra trys šmotai, arba dalys tojo šventojo paminklo. Viena dalis laikoma yra Jeruzolimoje, švento Grabo bažnyčioje. Toji nuplakimo stulpo dalis padėta yra arti didžiojo altoriaus, katalikiškoj koplyčioje už geležinių grotų ir yra didelėje garbeje teip pas katalikus, kaip ir kitus krikščioniškuosius Saulėtekio tikėjimus. Yra tai murmulinio stulpo dalis, arti 3 pėdų storio ir 2 pėdų augščio; jos dažas yra rausvai pilkas, truputį taškuotas.

Antroji nuplakimo stulpo dalis arti jau nuo 600 metų uzlaikoma yra Ryme, šv. Praksedes bažnyčioje mažoj koplyčaitėj stiklinėj skrynioje. Pagal antrašą, padėtą augščiau koplyčios, tą šventojo stulpo dalį pargabeno į Rymą kardinolas Jonas Kolonna prie Popiežiaus Honorijaus III. Tasai Popiežius buvo išsiuntęs minėtąj kardinolą su kryžievių kariuona į Rytus priešais Turkus. Apėmęs Damieta, nuviko kardinolas, kaipo meldžionis, į Jeruzolimą, kur turkai, kurie tam lygiai drąsiam vadui, kaip ir dievobaimingam kunigui, savo pagodones neparodyti negalėjo, padovanojo jam tojo šventojo stulpo alį, kurią jis paskui iškilmingai į krikščionijos sostapilį par-

gabeno ir šv. Praksedes bažnyčioj šoninėj koplyčioj padėjo. Toji nuplakimo stulpo dalis rodos, lyg butų viršune anoj vi-sojo stulpo, yra iš pilko murmulio, turinti daugjų daugiausiai pusantos pėdos augščio ir arti pėdą storio. Matyti ant jos geležinė rinkė, prie kurios pririšdavo žmogų, apsudytą nuplakimui.

Antgalo trečioji šventojo stulpo dalis, prie kurio svieto Išganytojas savo brangiausią kraują liejo, yra rodoma Ryme, šv. Jono lateraniškojo bažnyčioje.

Pa s a r g a: Palaiminta mergelė, Ona Katarina Emmerich iš Dulmen pasakoją apie Jėzaus nuplakimą ir pabukles, kurias tuosyk vartota, sekančiu budu:

„Nuplakimo stulpas stovėjo į žiemius nuo Piloto namų, priešais vieną iš prieangių, stovinčių aplink rinką (forum). Stovėjo vienas, atskiriam. Buvo tokio augštumo, kad didelio ugio žmogus galėjo, iškėlęs rankas, pasiekti jo viršaus. Buvo jis apvalainas ir turėjo geležinę rinkę; iš kitos jo pusės teip-gi buvo pritaisytos rinkės ir kukiai. Prie to tai stulpo pririšo apnuogintą Išganytoją tokiu budu, kad pririšo Jį už abiejų rankų prie tos geležinės rinkės, itaisytos viršui iš uzpakalines stulpo pusės; paskui pririšo Jo kojas prie stulpo apačios ir tai teip dručiai, kad vos galėjo ant kojų išsilaikyti. Išpradžių plakė nugarą, paskui pryšakinę kuno dalį. Pabuklės buvo trejopos: pirmutinės išrodė, kaip ryškštės iš balto, karminio medžio; o gal tai buvo surištos baltos, kietos, siauros šikšnos arba gyslos. Antrosios buvo tai kitokios ryškštės, pasižiaušios, lyg koki erškėčiai, tarp kurių vietomis kyšojo pumpurai ir geležiniai akstinai, — tai tosios ryškštės suplėšė ir keistai sužeidė Jėzaus šventą kūną. Trečiosios buvo tai šikšnos pritaisytos prie geležinės rankenos, užsibaigusios geležiniais kukučiais. Mūsdami su jomis, plėšė Jam šmotais nuo šonkaulių kūną ir skurą. Vienas iš budelių laikė kairėjej rankoje ploną ryškštę ir plakė juo Išganytoją per veidą.

Tas baisus plakimas tęsėsi arti tris valandos bertainius. Pasibaigė 9-tą val. prieš piet. Nepažįstamas, menkas žmogus greitai prišoko prie stulpo ir perpiovė su užriestu, kaip piau-tuvas, pėliu virves, sumegstas į vieną mazgą ir užmarzta ant didelio geležinio vagio užpakalyj stulpo, šaukdamas:

— Paliaukite! nepribaigkite to nekalto žmogaus!”

Jėzaus Kristaus erškėčių vainikas.

(Šventasis vainikas išsiuvo Jeruzolimoje net iki 1239 metų.)

Yra žinoma, kad Išganytojaus erškėčių vainiko nerado šv. Alena drauge su Jėzaus Kristaus kryžiumi, nes nė vienas senovės raštininkas apie tai neužsimena. Tasai abelnas tylėjimas yra stebėtinas. Galima vienok tai sau lengvai išaiškinti. Niekur nerandame pasakytą, ar erškėčių vainikas buvo likęs ant Jėzaus galvos ir jam einant ant Kalvarijos kalno ir laike nukryžiauojimo. Daleiskime, kad teip tikrai buvo, tai ir tąsyk be abejojimo tie, kurie nuėmė nuo Kryžiaus Išganytojaus Kūną ir įdėjo į grabą, turėjo pasilaikyti sau tą šventą daiktą, paskui atiduoti Jėzaus garbintojams. Toks vaikščiojimas iš rankų į rankas yra dalyku teip naturališku, kad negali buti apie tai jokio išmintingumo abejojimo. Galėjo buti ir greičiausiai buvo, kad šventasis vainikas, eidamas iš rankų į rankas daugelio ypatų, kurioms rūpėjo apsaugoti tą šv. palaiką, išsiuvo liki tam laikui, kada visos relikvijos atsidadė Konstantinopoliaus ciecoriškame izde.

Šventasis Paulinas mini 409 metuose apie erškėčių vainiką, kaipo apie labiausiai branginamą daiktą, esantį krikščionių savastimi. Ir nuo to laiko, mini apie jį visi raštininkai, kaipo tasai šventas palaikas esąs Konstantinopolio ciecoriaus izde.

(Toliaus bus.)

Galybe szvento Razaneziaus.

Istoriskas pavalkėlėlis iš XV amžiaus.

Pagal lenkišką.

Ilgą laiką ant vietos prasėdėjome. Mėnulis užtekėjo ir visas nematomas ir slaptingas vietas apšvietė. Teip besėdėdami, vietoj Penkavkos sulaukėme turky. Šėpovas norėjo mane apginti, savini net uždegė, bet turkas metėsi ir nabagą Šėpovą ant vietos paguldė. Potam jau ir ant manęs užsimojo, bet kits turkas prišokęs jam ranką užgavo ir nuo mirties stebuklingai likausi.

— Sakai turkas į tave šauti nedavė? — paklausė Halka.

— Teip jis nepavelijo, bet tuojaus prisakė mane suimti ir į savo tarpą nugabenti. Tuomtarpu buvo užėjęs smiltininkas ir jis matė, kaip viena turkai nuvedė, o du prie akmens užmuštu gulėjo. Penkavka gerai sakė, nes jis atsitraukdamas mane pusgyviu paliko, o paskum jis apie mano gyvastį menkai žinojo.

— O kodėl iš vergijos apie save tokį ilgą laiką nerašai, juk daugybė iš ten išsipirko?

— Buvo negalimu daktu, nes tasai turkas, kursai mane sugriebė, jokiū budu išpirkimo mano nenorėjo, nes aš juo du sunu buvau užmušęs, ką jis pats viską buvo matęs ir kad ne šv. rozančius, nekuomet jau nė tėvynės, nė tavęs, mano brangiausioji, nebučiau matęs.

Čia Dobieslavas Halkai pradėjo pasakoti visą savo išsiluosavimo istoriją. Kada jis pabaigė, ji valandėlę pamislėjus, tarė:

— Ar žinai kas man tame pasirodė? Tai šv. rozančius ne tik tave išgelbėjo, bet išgelbėjo ir tąjį turką su jo moterimi. Nors jie šv. rozančiaus nekaltėjo ir jo visiškai nepažįsta, bet tu jų namuose kalbėjai, ir dar tuokart, kada jų nedraugas prie jų artinosi.

— Na, gali but ir teisybė..... jug kunigas klebonas nesykį kalba, juog su maldai Dievo mylista gali apturėti, o nuo nelaimės išsigelbėti.

— Musų gentkartėj jau nuo seno laiko yra padavimas, bet tikras, juog tasai musų rozančius nuo įvairių nelaimių gelbsti..... Bet kame savo draugą Rokošą palikai?

— Jis likos dar kelionėj..... sodyboj pono Balaščicaus Prieškalniuose, turbūt žinai? Dar aš tau nepasakojau, juog prieš porą dienų mus žmogždžiai užpuolė..... Ir čia, kad bučiau šv. rozančiaus nekaltbėjęs, kazin, kas su manimi butų buvę.

— Dėl Dievo! Kur jus žmogždžiai užpuolė? — sušuko persigandus Halka.

— Jug aš pirm, man rodos, priminiau, juog jojant, nepertoli Tarnavo, mane neramumas buvo apėmęs, todėl kiekio galėdamas skubinausi. Užvakar norėjau pas poną Balaščicą apstotisi ir, norintis buvo vakaras, naktis girioje tamsi, tačiau nakvoti man nesinorėjo. Žinojau gerai, juog arkliai baisiai nuilšę buvo, bet ką-gi aš turėjau daryti, kad ilgavau labai tavęs, mano brangiausioji. Tik valandėlę atsilsėjęs, sėdau ir leidausi toliau. Nuo tulos gaspados gana ilgoką galą buvom nukeliavę, tarnai jojo paskui mus, o mės su Rokošu kelios dešimtys žingsniu pirmiau.....

— Ir tuokart žmogždžiai jus užpuolė?

— Tik vienas; misliju, kad teip koksai miškinis valkatas. Turbut jam pasirodė, kad tik vienas keliauninkas tuomtarpu jojo, kad ant jo metėsi..... Aš norėdamas kalbėti šv. rozančių, nes į Prieškalnius ilgas kelias dar Luvo, nulij; u ruo arklio ir pradėjau, ką visada arba klupodamas, arba stovėda

mas pildau. Čia tuomtarpu išsmuko žmogždžis iš tankumos ir puolėsi prie Rokošiaus, nes manęs tarpe arklų einančio turbūt nebuvo nuvelgęs. Vos spėjo prie Rokošiaus priškotti, kad štai nekadėjas pamatė paskui jo ančius tarnus, metėsi atgal ir krumuose dingo.

— Bet Rokošiaus nenuzudė?

— O ne, nevat ir sunkiai nesužeidė. Reikėjo grįšti atgal į gaspadą. Pasukome ir pribuvome. Gaspados savininkas, apžiurėjęs opas, tarė, juog jos jam nieko perdaug nekenks, tačiau keles valandėms ant vietos privalo atsilsėti, kad kraujas geriau susiramintų. Rytoj apie pietus galėsit toliau keliauti — pasakė antgalo. Ką aš tuokart galėjau daryti, mislijau keliauti, bet kaip sergantį vieną palikti. Sunku man buvo dušioj, bet draugą turėjau myleti. Po pusiaunakčių Rokošis įgavo karštį ir jau pradėjo išstikryti man skūstis, kad sergąs. Sodyba girioj, gelbėk Dieve, kokios nelaimės, ko tu gali darsiškauti, todėl liečiau iš marškonės padirbti vygės pavidalą ir prikabinęs tarpe dviejų arklų tuojaus nusiskubinom į Prieškalnius.

— Tai tę sergantįjį ir palikai?

— Teip yra, nes mačiau, kaip Balaščico moterė, it apie mažą vaiką rupinasi. Kas tę buvo do linksmybės, kaip mane dvare pamatė, aš ir apskaiti negalėčiau, o apie įvairius klausimus nėra ko ir pradėti. Tačiau aš, pasikalbėjęs su tenyščiu klebonu, kuris garsingai sergančius gydo, juog Rokošas bėgį sąvaitės bus kaipo žuvis vandenjy sveikas, palikau visus savo tarnus ir arklį, sėdau ant Balaščico arklio ir visą dieną be jokios atvangos variau teip, kiek jau arklis tik galėjo eiti. Nuo vieškelio, arti rumų, kaip ant delno šitas pakrantėlis ir su statua man buvo matyti..... aš tave prie šitos stovylos klupojančių pamačiau..... Kaip aš arklį palikau ir kokiū budu čia prie tavęs atsiradau, jau pats nežinau.....

Trumpą valandėlę viešpatavo tyla; Vitėcui iš džiaugsmo susijudinimas perkrito kalbą; po nekuriam laikui vėl pradėjo kalbėti:

— Tai teip, šv. rozančių, kurį kelyj kalbėjau, apsisaugojau nuo užpuolimo, o mažam dar nuo sužeidimo..... nors nesunkaus, bet vis-gi.....

Vitėcas umai savo kalbą pertraukė, nes pamatė, kad Halka mirtinai išbalo ir taritum su didžiausiu išgąščiu prie jo prisiglaudė. Pertat su nuosteba paklausė:

— Kas-gi tau, mano paukšte?

Bet Halka buvo teip dideliam susijudime, kad Vitėcui greito atsakymo jokiū budu negalėjo duoti. Apart vyro umo pagrįžimo ir netikėtos laimės, kokią tame laike ji buvo apturėjusi, visiškai pamiršo apie jos laukiantį Jakušą, kuriam po atkalbejimui rozančiaus pasizadėjo tuojaus su juom citi pas altorij; mislis, kad ji dabar butų neatėjęs rozančiaus kalbėti, ją iabausiai varginio, nes mažam iki šiam laikui ji jau butų buvusi kelionėj su Jakušu..... toli jau nuo dvaro Tarnavo..... Antgalo ant antro vyro užklauso sušuko:

— Ai, mielaširdiegiausiasis Jėzau! Tave rozančius nuo opų ir nuo vėlaus pagrįžimo išgelbėjo, o mane nuo darbo baisiesnio, negut pati mirtis. O kad nors vieną dieną vėliau butum pagrįžęs..... ką aš dabar kalbu! kad bučiau čia prie šitos stovylos neatėjęs rozančiaus kalbėti, tu, mano mielas, šiandien butum jau manęs ir Tarnave neradęs.....

— Bet tu.... tu.... juog tu netikėjai maniams apšmeizimams?

— Aš, ar aš bučiau įtikėjęs?! — sušuko ne savo balsu Halka. Ir jos balse tokia tvirta teisybė buvo, kad tuojaus galėjo prisiegti, juog tuose dalykuose ji nė trupučio nekuomet nebuvo paklydusi, nes nuolatos tik su niura viltimi apie Dobieslavą pagrįžimą tik ir gyvavo.

(Toliau bus.)

Žinios iš pasviečio.

Maskolija.

Paskutiniai laikais iš Maskolijos kaskartas tankesnės ir baisesnės žinios pareina. Nežiurint nė ant įvairių prispaudų, nė ant kazokų nahaikų, judėjimai prieszai valdžią vis didinasi. Sakysim jau, kad net pacziam Sibyrių gyventojai ir szejp jau darbininkai sujuto kiutojantj ant savo sprando valdžios botagą, su kuriuom pradeda energiszkei kovoti. Pabaigoj pereiu metų Irkucke ir Omske sustraikavo gelzkelio darbininkai. Priežastim straiko buvo tas, kad urėdinkai begėdiszkai su darbininkais apseidinėjo ir gelzkelio valdžia buvo atmetus numazinanczią bilietiu prekę gelzkeliais važiuojant. Žinoma, valdžia, kad prispirti darbininkus prie darbo, pareikalavo kelių skyrių kariaunos. Kariauna pribuvo, bet ir czia darbininkai dvasioj nenupuolė. Omske kariaunos su darbininkais aperktinas susirėmimas buvo. Kazokai nahaikomis per szimtą darbininkų begyj kelių minuczių užbeldė, tacziaus ir tarpe kareivių daugiau 70 buvo sunkiai apkltų.

Iki sziam laikui, nors ant darbininkų sprando kiuto kelios rotos kareivių, nepasiduoda ir darban neina. Jie apsimalszino ir prizada grįžti darban, jei jų suaresztuotus draugus valdžia iszliausuos iš kalėjimų. Sako, juog valdžia nuo jų tokio reikalavimo atsisakiusi, pertat diena nuo dienos laukiama naujų susijudinimų.

Balkanu pussalis.

Bulgariszkoji valdžia pasirengę suszaukti ant tarnystos dvi diviziji, kuriasdvi privalo duoti miestai Sofija ir Philippolis. Toji žinia, apie organizavimą Bulgarijoj kariaunos, Viennoj labai skaudžiai atsimuszė. Pertat Austrija, kad karei szejp-teip užbėgti kelią, kuris gerai yra prasiplatinęs, pagarsino, juog ji sykiu su Maskolija ant Balkano pussalio, pagal traktatą, privalo padaryti sziokią tokią tvarką, bet ne karę.

Iz kitur raszoma, juog Maskolija slapta Bulgariją gundo, kad tik prisartinus pavasarij, ji ant Turkijos užpultų. Maskolijos politikieriai labai gūdrus. Tegul Turkija apeina Bulgariją, tuokart Maskolija užstoja ir bulgarieczius prisavina. Kiba Goluchovskis butų visiszka besmegeinis, kad liktųsi maskoliaus apgautu.

Venezuela.

13 diena Vasario Washingtone tapo sudėti ant susigadinimo protokolų paraszai. Anglų protokolais buvo raszytas angliszka, vokieczų — vokiszka ir angliszka, o italų — italiszka ir vokiszka. Pasiraszymas atsibuvo angliszkoj ambasadoj ir tuojaus pas bliokaduojanczius vieszpatystes l kosis iszsiusti telegramai. Bliokadą begyj 24 valandų nukelė. Pagal protokolų visos trjs vieszpatystės apturės po 27.000 dol. kiekviena ir teip: Anglija — tuojaus, Vokietija už 3 dienų ir Italija — 6 dienų. Apart to vokiecziai dar gauna 340 tukst. dol., kurie bus iszmokėti mėnesinėmis dalimis. Lyg tarptautiszkam nusprendimui, pradedant nuo 1 dienos Kovo, vieszpatystės 30% isz muitų portų La Guaira ir Puerto Cabello turės užlaikyti.

Anglija.

Anglijoj, jei tikėti nekuriems laik-raszcziams, tapo atidengti keisti apsirėzkimai. Kontradmirolius Cochrane paraszė prie Anglijos visuomenės laiszka, kuris laikrasztj „Times“ tapo atspaudintu. Kontradmirolius savo laiszke apraszo apie pažeminantjį apsiėjimą su jaunesniejais gvardijos oficierais. Tulo bataliono pulkauninkas už mažiausj oficieriaus prasižengimą įvedė muszio bausmę. Prasikaltusj muszta per gryną nugarą, o muszikais turėjo buti taty patys jo draugai; kartais, jeigu kuris atsisakydavo, arba pamazi rėszdavo, papuldavo po tokia pat bausme. Nuo 6 rykszte kirczių pasirodydavo kraujas, bet nekurie apturėdavo iki 40. Nekurie oficieriai dėlei tos priežasties apleido ir savo tarnystą. Tasai apsirėzkimas bus apsvarstomas net parlamente.

Vatikanas.

Korespondentas vokiszkojo laik-raszczio „Tageblatt“ raszo isz Rymo apie savo pasikalbėjimą su szv. Tėvo Leono XIII gydytoju Mazzoni, kuris apie szv. Tėvo sveikatą teip iszsitarė: —, Ką sakote, juog Popiezius serga? — su nuosteba prabilo gydytojas. — Popiezius yra teip sveikas, kad Jo Ypatai, asz misliju, kiekvienas senis norėtų pavydėti. Dabar begyj poros metų jokios ligos neturėjo. Auga Jo metai, bet sykiu su metais taritum ir spēkosauga. Pradžioje kiekvieno szimtmeczio visi pranaszaudavo, juog busent paskutiniai, tacziaus viskas ant niekų nuvejo. Atmjsit mano žodžius: Popie-

zius sulauks szimto metų ir tuokart dar bus sveikas kaip ir dabar. Ir nuo kokios ligos Popiezius turėtų mirtį? Jug Jis turi konstituciją jauno vyro, reguliariszką gyvenimą veda ir nuo alkoholio yra liuosu. Jo Ypatai visada skaito be akinių, vaikszcziuja be svetimos pagalbos, apsirėngia ir nusirėngia pats ir kasdieną dirba per 14 val. Isztikro, sunku ir mislyti, kad Leonas XIII turės kada norints ir mirti.“

Isz visur.

Berlynas. Tarpe vokiszkojo ciesoriaus ir Badeno kunigaikszcziio diplomatiszki susineszimai tapo pertraukti.

Vienna. Viennoj pasimirė Iszpanijos karaliaus Alfonso XIII bobutė, arcikunig. Alzbieta.

Londonas. Korespondentas laik-raszczio „Zeit“, Viennoj, pranesza, kad Maskolijos caras turi didį prisiriszimą prie katalikiszkojo tikėjimo. Nekurie tvirtina, juog jis pravoslaviją netrukus apleisęs.

Caracas. Milionierius Carnegie Venezuelei, ant atlyginimo vieszpatyscziju reikalavimų, paaukavo 360.000 dol.

Rymas. I Rymą ant 20 dienos Vasario susivaziavo per 200.000 katalikų isz visos pasaulės. Telegramai su pasveikinimais isz visur tik plaukia. Szv. Tėvas sveikata džiaugesi.

Peterburgas. Poltavoj laike kilusio gaisro pražuvo 12 ypatų ir per 200 namų sudegė.

Rymas. Szv. Tėvas dienoj savo jubilejaus Rymo beturcziams paaukavo 100 tukst. frankų.

Charkovas. Ant gelzkelio stacijos likosi atidaryta medinė skrynja, kurioj atrado jaunos moteriszksės lavoną. Skrynja isz kitur buvo atsiųsta.

Varszavas. Isz Kaliszau kalėjimo keturi kalininkai su retežiais isztruko ir iki sziam laikui dar nesusekė.

Vilnius. M. Vilnių netrukus bus įvesta elektrikinė szviesa. Bandavonės parodo, juog szviesa esanti grazi ir lygi.

Vienna. Dalmacijoj tarpe gyven-tojų apsiereizkė didis badas. Tukstančiai ypatų kasdieną mirszta.

Lvavas (Galicijoj). Ant upės Vis-lovka pervasas persivertė ir per 50 ypatų paskandino.

Syrijoj likosi atrastas labai senas szventojas Raszo hebraizskas manus-kriptas, rasztytas 735 metuose.

Peterburgas. Tomso ligonbutyj atsiranda tulas žmogus dviejų szimtų metų. Nuo 123 metų jis yra naszliu. Atmena jis dar ir Petrą Didį. Senis vaikszioti jau negali, tacziaus protą pilną turi.

Manila. Ant salos Luzon szlandien gyventojai dar labiau pasikele, negut kitus kartus. Amerikonams ir galvos apsisuko.

Vienna. Isz Macedonijos raszoma, juog turkai isz kalėjimų visus vagis ir žmogūdžius paleido ir liepė krikščionis smaugti.

Madridas. Buvusioji Ispanijos ka-ralienė Izabella geidžia atlankyti savo anuką karalių Alfonsą, bet karaliaus motina į karaliskus rumus uždraudė ją priimti.

Isz Amerikos.

Visi apie Jį žino.

Isz Washingtono raszoma, juog Pre-zidentas Roosevelt'as Popiežiui Leonui XIII dienoj 20 Vasario nusiuntė savo pasveikimą.

50.000 dol. pametė.

Indianapolis, Ind. Paczto valdzia gal per neapsižurėjimą vieną punda laizskų kur tai pametė. Maiszas su laizskais buvo ant trukio, einancio isz Indianopolio į Chicagą, bet kur jis dingo, tai nieks nė nežino.

Trukis atgal grįžo.

Savannah, Ga. Greitasis trukis gelzkelio New York iszėjęs į St. Augustine, turėjo 25 mylias atgal grįžti, kadangi ponia Cornelius Vanderbildt ant to trukio norėjo vaziuoti ir pasivelavo. Jai reikalaujant, trukį akies mirksnyj sustabdė ir sugrąžino. Kas dabar ką apie tai gali pasakyti.

Nelaimė ant streetkarlio.

Newark, N. J. Trukis gelzkelio Delaware-Lackawanna ant Western sudaužė elektrikinį karą, einantį skersai gelzkelio. Kare vaziavo vieni mokintiniai ir mokintinės augsztesniųjų mokyklų. Ant vietos 8 ypatas užmuszė ir apie 15 sunkiai apkulė.

Nužudė savo vyrą.

Monticello, N. Y. Moterizskė Taylor, nuo seno nesutikdama su savo vyru, paskutinį isz revolverio nužudė ir į pečių inkimszosi sudegino. Sudesusiais vyro kaulais viszatas lesino. Tokį biaurį darbą ji su savo 14 metų dukterimi atliko. Kaimynai supratę apie viską, praneszė policijai, kur paimta viską iszapazino.

Nuo iszgaszescio numirė.

Jersey City, N. J. 22 metų graži mergina M. Shechy, tulą vakarą pasitiko baisyų žmogų ir persigando. Parėjusi namolei apsirgo ir už poros sąvaiczių pasaulę apleido.

Episkopas vėl sude.

Nezaležnas Kaminskas jau szeszta kartą tapo paszauktas į sudą, o vis užmuszimus. Paskutiniu kartu jis dikcziai durimis užgavo tulą policijantą, atnesuszį jam paszaukimą į sudą. Prova tapo perkelta ant tolesnio laiko.

Vyrui galva pranusė.

Chicago, Ill. Moterė Mary Ilann užpykusi ant savo vyro, geležiniu plakutuku rėžė į galvą ir galva pusiau truko. Laidojant tacziau nors lavoną apkabinus bucziaivo ir perpraszinėjo. Policija pamėmė savo stacijon, kame turės gal ir apraudoti savo piktumą.

Paskucziausios ziniuos.

Rymas. Szv. Tėvas dienoj jubileiaus apvaiksziuojimo visiszkai nenusilpnėjo. Nuo pat ryto perziurinėjo telegramus ir įvairius laizskus, prisiųstus su velijimais, o paskui nusidavė į beatifikacijos salę, kuri pilnutėlė rymszkų aristokratų, diplomatų, kunigaikszcių, zokoninkų ir miniszskų buvo prisikimszusi. Salęj tvarką darė Popieziaus gvardija.

Iszkilmingas szv. Miszias szv. Petro katedroj laikė kardinolas Rampolla. Szv. Tėvas laike szv. Miszių, akiveidzjoj 25.000 ypatų, meldėsi už visus pasaulėj krikščionis. Po visų aųeigų, eidamas į savo rumus, linksmu balsu suszuko:

„Szlandien — laimingiausia mano gyvenime diena.“

New York. Milionierius A. Carnegie m. Haagoj žada pastatyti „pakavajarus“.

Gavenia.

Septynių sąvaiczių laikas prieszai Velykas turi užvardinimą Gavenia; tasai vardas paeina nuo laikų Apasztalų ir pirmiausiai Gavenia traukėsi tai 40 dienų, paskui 50 ir kartais net 70, isz kur ir sąvaiczių užvardinimai įgavo vardus: sexagesima, quinquagesima, septuagesima. Tik jau IX amziuj Popiezius Gregorius Didysis užtvirtino, kad Gavenia ilgesne nebutų, kaip ir szlandien, per 40 dienų.

Laikė Gavėnios labai lengvai matom 4 laipsnius sulyg jos pildimo: 1) Laikas nuo septuagesima iki pelenų dienos — prisirengimas prie didžiojo pasninko; 2) laikas Gavėnios iki sąvaitei Vieszpates Kanczios; 3) sąvaite Vieszpates Kanczios ir 4) dideji sąvaite.

Nuo septuagesima sąvaitei, szv. Baznyczia laike dievmaldystės apsirėdo graudingais rubais ir tame laiko bėgyj daugiausiai laiko 40 valandų dievmaldystės, kurios įgavo pradžią XVI amziuj, nuo szv. Pilipo Neriuszo ir szv. Karolio Boromeuszo. Popiezius Klemensas XIII tąjās dievmaldystės aptėikė visuotinais atlaidais.

Su pelenų diena prasideda szventoj 40 dienų Gavėnia, todėl kad iszėmus visus nedėdienius nepasninko, pasilieka lygiai 40 dienų gryno pasninko. Tiek pat dienų pasninkavo ir Maizieszus, Elijoszus ir Ninivita, o ypatingai musų Vieszpts Jezus Kristus.

Žmogus katalikas bėgyj tos Gavėnios privalo imti paveidžą nuo paties Kristaus, Kuris 40 dienų ir naktų pasninkavo, kolaiک nestojo su pragaro galybėmis į kovą. Kad savo szirdis nuo biaurių nuodėmių apczystyti, privalo daryti kokią nors metavone, idant sykiu su Kristumi isz numirusiųjų atsikeltų ir pradėtų naują gyvenimą. Szv. Baznyczia laike Gavėnios uždraudžia visokius pasilinksminimus, nes ir szv. Misziose zodziai Gloria ir Alleluja apsilėdzia.

Ar reikejo?

Perskaitęs „Žvaigždės“ No. 7 Dilionio ekskomuniką, pamislįjau su nesmagumu: Kam tas buvo reikalinga

Dilionis juk neyra ne teip blėdingas, ne teip pavojingas, kad butų reikalas jį ekskomunikuoti. Tiesa, nuduoda kunigą, klajoja niekniekius, eina isz vien su bedieviais, bet kas jį kunigystę ir jo klajojimus tiki? Diduma lietuvių yra, tiesa, prasti, nemokyti žmonės, bet neyra hotentotais, o juk reikia stovėti ant protiszko laipsnio laukinio žmogaus, kad Dilionis galetų rodytis mokytu arba iszmintingu žmogum. Lietuviai neyra dar tokie pusgalviai, kad apsirinktų sau už vadovą nepilno proto dykaduonį.

Ne lietuviai katalikai yra prilaikytosias Dilionio, bet laisvamaniai. Szie vartoja jį kaip įrankį, atitraukimui lietuvių nuo katalikystės. Ekskomunika tokių žmonių akyse nereiszkia nieko; jie dar ja naudojami ir skelbia mažai suprantant ems, kad szitai Dilionis turbūt velija žmonėms labo, jeigu kunigai jo teip nekenczia....

Tai-gi Dilionio ekskomuniką laikau už nereikalingą. Vienok, gink Dieve, ne vyskupų kaltinu už ją; kaltinu tuos, ką vyskupai prirodė tą žingsnį.

Izidorius Berzinis.

Lietuviu Demokratu Partija.

„Varpe“ No. 12, 1902 m., pasirodė projektas programo „Lietuvių Demokratų Partijos“. Demokratai, reikia žinoti, yra prieszingi aristokratams ir visokiems luominiems ir politiszkiems nelygumams; jie nori, kad visi žmonės butų lygūs ir kad visa valdzia paeitų nuo žmonių, t. y. kad žmonės valdytų patįs save ar tai per susirinkimus, ar per iszrinktus isz tarpo savęs virszininkus.

Sztai lietuviszki demokratai nori susieiti į vieną kruvą, susieiti į atskirą partiją ir t im tikslui nori iszsidirbti sau programą, kurs butų vadovu jų darbuose ir partijaliszkuose pasistengimuose. „Varpe“ apgarsino programo projektą ir praszo lietuviszkos spaudos nurodyti silpnas puses, kad galetų viską vispusiszka apsvarstyti, kol galutinai programo ant susivažiavimo neuztvirtijs.

Nurodysime ir mės keletą silpnybių.

Skyriuje „Musų reikalavimai“, 5 e, skaitome: „Apginimu dvarponių ir kunigų reikalų, kaip tvircziausių musų uomų, mės neuzsiimame.“

Labai gerai. Demokratams pagaliau reikalais augstesniųjų uomų užsiminti nepridera. Todėl žiurime pro pirsz-

tus ant tokių programo prasarimų: „Sugražinimas konfiskuotų laike paskutinio lenkmezcio dvarų ir miszkų buvusių savininkų jų įpėdiniams“ (vienas isz reikalavimų, II, 5, c—6), arba: „Visas pelnas už bažnytinį patarnavimą, aukos ir užraszai turi buti įtraukiami į parapijos izdą, kursai pasilieka komiteto prižiuroj“ (II, 4, c).

Tegultie žodziai ir nerodo noro kisztis į dvarponių ir kunigų reikalus, bet ką padaryti su tokiais žodziais; „...kersztai ir pasikėsinimai, ar tai valszcziuje, ar tai parapijos reikaluose, pagimdys didesnę vienybę tarp žmonių, kurie pažįs arcziaus savo prieszų nedorybes.“

Ką tie žodziai reiszkia? Ar demokratai ketina kelti kersztus parapijos reikaluo e, idant žmonės pažintų arcziaus savo prieszų nedorybes? Ir kas tie prieszai „parapijos reikaluose“ yra? Ar tik ne kunigai?

Jeigu kunigai yra žmonių „prieszai“, tad nesuprantame, delko L. D. P. žada jų reikalais neuzsiminėti... Pardon! pardon! Demokratai žada neuzsiminėti apgynimu kunigų reikalų; jie pasilaiko sau tiesą tiens reikalams kenkti....

Nesuprantame vėl, delko L. D. P. pritaria visame kame Lietuviszka Social Demokratizka Partijai. Jei visame kame pritaria, tad nežinia kam pati reikalinga. Tiesa, demokratai iszranda skirtumą tarp savęs ir socialistų tame, kad jie reikalauja prilaikymo darbininkiszko luomo, o socialistai permainų jų gyvenime, bet tada nesuprantame, delko jie pritaria socialistams visuose reikaluose. Socialistai reikalauja ne tiek permainos darbininkų gyvenime, kiek panaikinimo uomų, panaikinant privatiszką savastį; demokratai-gi reikalauja prilaikymo darbininkiszko luomo, taigi prilaikymo dabartinės tvarkos. Isz to iszeina, kad abidvi partiji turi kita kita prieszintis, ne eiti isz vien. Kad demokratai yra prieszingi socialistams, pasirodo kad ir isz reikalavimo, idant prigulinczios valdziai žemės butų iszdalintos bežemiams Lietuvos darbininkams.

Szeip jau keistų reikalavimų programę yra keletas. Busimo, pav., Lietuvos „visuluominio seimo“ trezcia pareiga „aprupinimas žmonių gydymo ir higijėniszko užsilaikymo“, t. y. seimas turės užlaikyti turbūt vieszpattytės kasztais daugybę daktarų, po ligonbutų

kiekviename valszcziuje, ir po sanitariszką inspektorių, kurs landziotų ponamus, žiurėdamas, ar žmonės gyvena „higijėniszka“.

Panaikinimas įvairių naturaliszkų pareigų, kaip antai: kelių taisymas, atlikimas stuių ir tt. — yra ir-gi vienu isz svarbių partijos reikalavimų. Tiktai klausimas, ar ukininkai pristos mokėti tiems, kurie jų vietoje tas pareigas atliks.

Ivedimas prie valszczių patarėjų agronomų ir ji ukininkams nelabai patiktų, jeigu jiems reiktų isz savo kieszniaus juos užlaikyti.

Demokratams, žinoma, parapijos reikalai teip pat guli ant szirdies, kaip ir valszcziaus. Demokratiszkas sutvarkymas turi buti visur, taigi ne knnigas privalo valdyti parapija, bet parapijonų seigeis ir parapijos komitetai. Kunigai bus tokiais pat komiteto samdininkais, kaip vargamistra, zakristijonas ir szpitolninkai. Visos bažnytinės ineigos (nuo szklybų, szzermenių, krikisztų, miszių ir tt.) turės eiti į parapijos izdą po prieziuros komiteto. Tiktai nežinia, kiek parapija mokės kunigams ir bažnyczios tarnams algos, ir koku budu pinigai algoms bus surenkami. Jeigu mokeszciai parapijos reikalams butų renkami priverstinai, tad ar negeriau butų ir bažnyczią užlaikyti ne parapijos, bet valszcziaus kasztais, t. y. užmokėti algas bažnyczios tarnams isz valszcziaus kasos, o visus bažnytininius patarnavimus paleisti visiems uždyką?

Paduodame sutrumpinime visą programą naujos partijos.

I. Siekiai.

Laisva ir nepriklausanti kitoms taotoms ir vieszpattytėms Lietuva — tai

Daugiau kaip 30 metus iszmgintasi Dr. RICHTERO wisam swietul žinomas

“ANKER” (Ankarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatizku skaudejimu.

na 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

tolimasis siekis Lietuvių Demokratių Partijos.

Vietoje caro ir jo vyresnybės privalo įvykti paczių žmonių virszenybė. To nori visos kilstancijos prieš dabartinę valdžią Maskolijos partijos. Jų tai maskolizska vyresnybė daugiausiai bijosi. Tai-gi L. D. P. stengsis su jomis solidarizskai laikytis.

Liet. Dem. Partija įjeszko Lietuvai pilnos autonomijos etnografizskose ribose.

II. Reikalavimai.

Valdžios akyse turi vertybę tik tai tokie reikalavimai, iszpildymo kurių reikalauja placzius žmonių minios. Tai-gi reikia tarp žmonių paskliesti kuoplacziusiai kokius norints troszkimus, kuriuos paskui valdžia, pabijojus maiszto, iszpildytų. Liet. Dem. Partijos reikalavimai tuo tarpu yra szitokie:

1. Sulyg kalbos uzlaikymo.

a) Turi būti lietuviams sugražinti tiesa spausdinti Lietuvoje lietuviszkas knygas ir laikraszczius lietuviszkomis raidėmis.

b) Visose vieszose vietose: ant susirinkimų, teatruose ir tt. lietuviszka kalba turi būti sulyginta su rusizska.

c) Valdžia su lietuviais turi vartoti lietuviszka kalbą (suduose, ant gelezinkelijų ir tt.).

d) Visi paraszai vieszose vietose (iszkaiszai ir tt.), valdžios apskelbimai apie turgus ir tt. turi būti ir lietuviszkoje kalboje.

e) Visi virszininkai Lietuvoje privalo mokėti lietuviszka.

f) Visi lietuviai visokuose susinesizmuose su virszininkais privalo vartoti tik tai lietuviszka kalbą; visi dokumentai, sutarimai ir tt. turi būti daromi lietuviszkoje kalboje.

g) Lietuvos mokyklose turi būti mokama priverstinai lietuviszka kalba.

h) Lietuviszka kalba turi būti vartojama bažnycziose.

i) Vyskupai ir kunigai privalo mokėti lietuviszka. Vilniaus ir Seinų seminarijose turi būti mokama priverstinai lietuviszka kalba.

2. Sulyg jaunūnės mokinimo.

a) Turi būti laisvė mokinimo ir bent veltas pradinis kiekvieno valsticzio mokslas.

c*) Lietuvos pavietiniuose miestuose turi būti įsteigtos vyrų ir mergaiczijų

*) Punktą „b“ apleidziamė, nes prieszinasai punktiui „f“.

gimnazijos, į kuriąs kiekvienas galėtų įstoti be jokių kliuczių.

d) Lietuviams tikėjimas turi būti iszguldomas lietuviszkoje kalboje.

f**) Pradedamose mokyklose lietuvių vaikai turi būti mokomi visų dalykų lietuviszka. Mokintojai privalo būti renkami isz tarpo lietuvių.

g) Prie valszczių turi būti lietuviszki knygnai.

h) Vidutinėse mokyklose, - Vilniaus ir Seinų seminarijose, turi būti iszguldoma lietuviszka kalba.

i) Pavelyta turi būti pavienėms ypatoms arba draugystėms įsisteigti mokykla, kuriose viskas būtų iszguldoma lietuviszkoje kalboje.

k) Sugražinti Lietuvai Vilniaus universitetą su katedra lietuviszkos kalbos, literaturos ir istorijos. (Galas bus.)

***) Punktas „e“ yra atkartojimu p-to „c“.

Daina.

Ant kalnelio drebulėlė
Dreba, labai dreba;
O man jaunam vargdienėliui
Ant szirdies — nelaba!

Ak, Rozele, ak, jaunoji,
Kam mane priviliojai?
Kur asz eisiu, galvą lenksiu,
Prie ko prisiglausiu?...
Ir zodelio lauksiu!

Pirmą kartą kad susiejau,
Meiliai prakalbėjai.
Sakei lipnus tas bernytis,
Mylėt prizadėjai!
Ak, Rozele, etc.

Kad ziedelį dovanojau,
Mane apkabinau,
Pasivaikszcziot po miestelį
Ar tu nevadinai?
Ak, Rozele, etc.

Cziulbo, ulbo mums paukszteliai,
Prie szal' kad sėdėjai;
Lietų, vėtros nebaugino —
Pasitiktųėjai!
Ak, Rozele, etc.

Ar nerasziau gromatėlės
Pas tavo tėvelį,
Ar nemeldziau motinėlės,
Kad leistų dukrelę!
Ak, Rozele, etc.

Dabar viskas tas isznyko,
Kitą pamylėjai;
O, Rozele, kur tas liko,

Su kuriuom sėdėjai?

Ak, Rozele, etc.

Viską, viską tu pamirszai,
Rodos to nebuvo;
Tavo meilė it kvietkelis
Nusuktas sudziuvo!

Ak, Rozele, etc.

Kad jau kitą pris'viliojai,
Tai jau jį mylėkie,
Apkabinus jį bucziuokie,
Dieve, tau padėkie!
Ak, Rozele, etc.

Manęs vargszo neminėkie —
'Tegul asz sudziusiu...
Ar susieisiu, ar matysiu,
Jau tavo nebusiu!

Ak, Rozele, etc.

P. B.

Juokai.

Restauracijoje.

Svezcias: — Ar szita visztiena ir szviezi?

Gaspadorius: — Berods, ten sėdzia dar važnyczia, kurs ją szjryt pervaziavo.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasiekmingiausiai gydau visokias pasletpas ir pavirzines ligas, kaip antai ligas szirdies, plancziu, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpa atminti, dvaziska nusilpinis, trykiskas silpnybes, szelivuma, sutinima, veiki, blykzale tua moteris, kraujavimas ir tt., nervo ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyziu ir tt. Praszilini gumis, gydau gimdyimo ligas, visokias sutinimus etc. Serrvickas ligas gydau su pagalba geriausiu elektriziku prietaisui.

Įytieszku dalti ligas

iszgydan per keletą dienu. kraujo nuoduojimas, odo ligos, semens begimas, raizdai gerkliu ir burnoj, nosy, akys, ir anasys, netikima vyrizkumo, lydziai nusilpėjimas ir tt. gydau kuopasiekmingiausiai ir suvartuoju pilna iszgydyma. Chronizkos ligos yra mano specializkuma. Gyvaldario netarzo. Nuo dugnus iszgraminavimas ligonio ir jo iszgydymas — tai yra mano prideryste.

DR. LANDE

Sapitolinis specialistas.

134 E. 24-ia ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakaru. Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti anabizkai atilankyti, gali parasyti listzka; butinai reikalaujame paczienu instaliuimo.

Sznekų visokuose kalbose. Turis praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital, Direktorius Medicizsko Instituto.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

-- AT --

223 Roebing str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed:

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Ste. ion W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGZDE“

Išleista kas CZETVERGAS.

Kasuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.

Anicetas Baltiejus, Dažurtojas

Korespondencijas ir laiskus su pinigais adresuokiti

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 480 WILLIAMSBURG.

Korespondencijos.

Brooklyn, N. Y. 21 diena Vasario, Subatoj, a t salės po numeriu — Grand street atsibuvo svz. Jurgio draugystės balius. Jaunmenės prisirinko skaitlingai, kadangi paskutinysis balius pries užgavėnes ir apart to oras labai dailus buvo. Galima pagyrti visas dalyvavusias ant buvusio balius draugystės iš jų ramaus ir doro pasielgimo, nežiurint ir ant to, kaip kitus kartus po „magaryčių“ beveik nesuspėždavo. Svz. Jurgio draugystė labai būtų atsakanti, tik jai reikėtų sumanesnių vadovų, negu ką dabar atsiranda. Paskutiniai per daug įsitiki masonams ir įvairiems sznabždukams, kaip pirmiems ant pikto gundytojams, ir pertat visus savo draugijos sąnarius nori padaryti neprigulmingais. Ant balius buvo pakviestu du chorų: Simono Daukanto teatralizska giedorių draugystė ir bažnytinis choras. Ponui Ereminiui gal jau pasibašėjo vėl greta su bažnytiniu choru stoti, kad nuo balius atsisakė ir nepribuvo, taciaus iš savo draugijos atsiantė kelis tvarkos ardytojus, kurie bažnytiniam chorui dainuojant, kaip ant viszkų salės, teip ir apaczioj liarmus kėlė ir kitiems draudė klausyti. Teip negražu! Taciaus nežiurint ant to visko, p. Rakauskas su savo chorų gavo apszcius pagyrimus. Bažnytiniu dalyvavo du chorų: mažos mergaitės ir suaugusieji.

Mergaitės padainavo dainą „Kad Geguzės linksmos dienos“, o suaugusieji: „Ak, Rozele, angeleli“ ir „Kur bėga Szeszupė, kur Nemunos plaukia“. Daugiausiai visi stebėjosi iš mergaizių-dainininkių, kurios doroj tėvais auginamos — užaugusios į metus gal nepamirsz savo brangios kalbos ir tėvynės, kaip tai kitos padaro. Reikia pripažinti, kad tokioms mergaitėms, išsitrapsėjusioms, suszilusioms, yra gana sunku dainuoti, vienok dainavo puikiausiai. Begaliniai rankų plojimai atneszė didžią pagodonę kaipo jų mokintojui, teipo ir jiems paczioms. Begip butų, kad visos lietuviszkos motinos apie savo dukreles teip rūpintusi, tuokart ir lietuviai sziek tiek pasikeltų.

Elizabethport, N. J. 11 diena Vasario musų mieste atsibuvo prakalbos vardan unijos. Prakalbos tegul būtų sau prakalbomis, bet yra tas, kad kalbėtojai labo velintojai atpszkejo net iš kitų miestų. Iš Pensylvanijos buvo p. Mikolainis, kaipo tikrasis valnamanių vadas, ir iš Brooklyno nekoksai kriauzių bosas Balczianas. Cyt, pamirsziau, buvo dar ir trecias kokis tai J. Naujalis. Klausydamas jų prakalbų, žmogus nenoromis turi juoktis, kadangi nesuprantantis jokių reikalų o pradeda apie juos aizskinti, tai arsziau nereik nuo jų ir reikalauti. Ar nebutų kiekvienam keistu dalyku, kad karvė it arklys žvengtu? Berods ir szitie musų kalbėtojai akysz savo tautiezių tokiu pat budu save visados persistato. Na, sakysim, p. Mikolainis nors yra mažam ir vargo mažes, nes kad būtų prie unijos, kaip jis sako, prigulejės, mažam ir iki sziam laikui knygomis užrubežų būtų prekiaves, o viens žmogus, ką padarysi, be jokio su nieku susiriszimo, tai mažam jau jis truputį ir numano apie pastarą organizaciją, bet kas labiausiai iš Brooklyno Balczianas, kuris kaip tamsi naktis, vos mokantis abc, taciaus valnamanių cilėse atranda pirmą vietą. Pas valnamanius toksai žnogus yra apszviestunas ir mokintas (nors jis visiszkai ir raszo nepažintų), kuris tik ant ant svz. tikėjimo ir kunigų pleuszka. Persitikrinimas cziaju kiekvienam po akimis guli. Girdėjam, juog ant atsiemetusio susivienijimo seimo, kuris pernai Bostone atsibuvo, tarp kitko ir Balczianas savo prakalbas laike; na tai, broliuk, turi nuo juoko iszsziuosti.

Teip atsitiko ir czia su prakalbomis.

P. Mikolainis kalbėdamas buk apie unijos reikalus, nepamirszo užgauti ir musų Susivienijimo ir kunigų su svz. bažnyčia. Žinoma, tokiems beszarivams reik dovantoti, nes jie patys nezina, ką daro ir ką kalba: Mēs visi gerai jau žinom, kaip buvo iszaiszkinta, kokią naudą iš Rymo—katalikiszkojo Susiv. apturim, o sulyg tikėjimo, tai ką tu žmogus su aslu padarysi.

J. Naujalis, kaipo antras kalbėtojas, nežinodamas nieko apie uniją, tai nors godot. kun. Matulaitį iszjuokė. Girdi, negerai kalbėjes, tik gyres lenkus, kurie priguli prie savojo „Zviązko“ ir yra gerais katalikais.

Kriauczius iš Brooklyno papasakojo apie kryziokus, kurių istorijos nė sapne gal nekuomet nesapnaves. Jis kalbėjo, juog senose gadynise lietuviai buvę kokiais tai milžiniais, labai keistais sutvėrimais, su didelėmis galvomis, o apie kryziokus sakė, juog buvo tai svz. Tėvo kariuona, kuri visus lietuvius savo tikėjimu užterszė.

Na, ką jau ir pasakoti apie tokius „szvietėjus“, tik, Dieve, atsiusk jiems greicziau svz. Dvasią, mažam tuokart ir pažintų savo klaidas.

Elizabeth—tis.

Worcester, Mass. Draugystė svz. Jurgio parengė ant savo naudos balių, kuris 14 diena Vasario ir atsibuvo. Žmonių ant balius suvejo per 170. (Tas skaitlius parodo, juog Worcesteriecziai apie savo reikalus mažai rūpinasi. Red.) Nors visuomenės visiszkai mažas skaitlius buvo, taciaus visi kuopuikiausiai ir labai dailiai bovjosi. Ne buvo nė barnių nė vaidų. Jeigu mēs visados teip gražiai pasielgtum, tai visada butum verti pagyrimo. Draugystei gryno pelno atliko 40 dol. 95c. Pratinkimes, broliai, visada ir visur teip puikiai apsieiti, bet žveriszkus apszėjimus meskim szalin. Paduokim viens antram ranką, o tuokart tarpe musų ir Dievas bus pažintas ir svettauzių meile atsirasi!

Visiems ant to gražaus pasilinksmimino atsilankusiems isztariu szirdingą aczių!

Jonas Vieraitis.

Iš Lietuvos.

Petrapiilės „Kraj“ pranesza sekanczias žinias, galinczias užinteresuoti lietuviszką visuomenę:

* Krokavos mokslų akademija apsi-

emė išleisti savais kasztais lietuviszkus veikalus a. a. vyskupo Antano Baranauško.

* Kauno vyskupas M. Paliulionis prizadėjo išleisti savais kasztais szventą Kasztą vertime vysk. Baranauško. Vertimą pabaigsią Lietuvos kunigai, mokintiniai velionio vyskupo.

* Betigaloje (Kauno gub.) vietinės parapijos labdaringa draugystė iszstate murinius prieglaudos namus kasztais 51 tukst. rublių. Tuose namuose tilps pavargę darbininkai, benamiai seniai ir naszlaiciai.

* Vilniaus geografiszka draugystė nutarė iszsiųsti į Lietuvą profesorių Varšavos universiteto Karskį ir profesorių Kazaniaus universiteto Aleksandrova tyrinėti vietinių gyventojų kalbą ir papročzius.

* Žemdirbystės ministerija nori įkurti Kaune arba apielinkiuose naują vidutinę ukininkystės mokyklą.

* Naujas Mogiliao archidiecezijos kalendorius turi maldas (suplikacijas) sekancziose kalbose: lenkiszkoje, rusiszkoje, lotyniszkoje, latviszkoje ir vokiszkoje; teip-pat (naujai): lietuviszkoje ir szvediszkoje.

* Ministerija vidutinių dalykų nori panaikinti szmitinikus ir deszmitinikus (sotnikus ir desztnikus). Ant jų vietos busiā įvesti valdzios apmokami žemsgariai (ziemskiai).

Byla inžinieriaus Maciejausko su kunigaikszcziu Szachovskiu už Lietuvos žemlapį turi didelę svarbą. Kaip žinoma, p. Maciejauskas laimėjo nuo kunigaikszczio 1200 rublių, nes senatas pripažino, juog uzdraudimas lotyniszky raidžių lietuviszkoje spaudoje neyra jokiu įstatymu. Tai-gi laimėjimas virszminėtos bylos yra gera proga atgavimui lietuviszkos spaudos Rusijoj. Tegul Lietuvos tautiečiai duoda praszumus, mes-gi, amerikiečiai, galime tikti pinigiszkaai prisidėti prie jų pasistengimų.

„Kraj'aus“ No. 4 kažnkoks M. (isz Rygos) paduoda pieszinelį dabartinės lietuviszkos literatūros. Dėkingi jam užtai butume, jeigu rasztytų teisybę; tuotarpu randame jo rasztylyje keletą mažų apsirikimų. Teip, Szernis ir Nėris atsirado tarpe beletristų, Žemaitė tarpe popularizatorių, Bitė tarpe publicistų; „Grażina“ iszvertės d-ras Kudirka (ne Jr. Jonas); „Saulė“ prigulinti prie laikraszczzių, turinczių patriotiszkaai-libera-

liszką spalvą, ir stovinti ant lygaus laipsnio su „,Viėnybe“ ir „,Lietuva“.

Kun. Juozapas Dambrauskas

Vasario 15 d., iszryto, numirė labiausiai užsitarnavęs Amerikos lenkams kun. Juozapas Dambrauskas (Dąbrowski). Jis pirmutinis Amerikoje įkurė lenkiszkas moksłaines, pagamino joms vadovėlius, partraukė isz Europos zokoniques-mokintojas (Felicijones) ir antgalo pastatė lenkiszką seminariją Detroite.

Gimė pirm 62 metų Varšavoje. Pabaigęs gimnaziją, įstojo į Petrapilės technologiszką institutą. Tuo tarpu isztiko lenkmetis, ir jaunas Juozapas pametęs mokyklą iszėjo „į miszką“. Po nupuolimui pasikėlimo Dambrauskas atsirado užrubežyje, paskui Ryme įstojo į seminariją ir iszėjo ant kunigo. 1870 metuose matome jį Amerikoje, lenkiszkoje kolonijoje Polonia, val-tijoje Wisconsin. Tę buvo 12 ar 13 metų ir tėtai budamas, partraukė Felicijones, kurioms įkurė kłiosztorių mieste Manitowoc. Lenkams platinantis Amerikoje ir statant vis naujas ir naujas mokyklas, reikėjo ir skaitlių zokonikių-mokintojų padidinti. Tam tikslui kun. Dambrauskas įkurė Detroite antrą Felicijonų kłiosztorių ir neužilgo pats persikėlė į Detroitą, norėdamas įkunyti kitą užmanymą.

Apie 1880 m. senas lenkiszkas miszisionierius, kun. Moczygamba, įkvėpė kun. Dambrauskui mislį įsteigimo seminarijos lenkiszkiems kunigams auginti. 1882 m. tapo nupirktas už kun. Moczygembos pinigussklypas žemės ant kampo St. Aubin ir Forest Ave. Tai-gi pradžia buvo padaryta. Kun. Dambrauskas neturėjo pinigų, bet užtai turėjo jaunumą ir energiją: po dviejų metų važinėjimo po lenkiszkas kolonijas ir ubagavimo atsistojo murai, dar neiszbaigti ir nepataisyti, kaip priguli. Tarp pirmiausiųjų mokintinių seminarijos buvo du lietuvii, dabar jau kunigu: K. Valaitis ir J. Lietuvnikas.

Lenkai yra pavydūs, nekenczia kuo norints atsižymėjusio tautiecio. Neapykantos neiszsvengė nė a. a. kun. Dambrauskas. Atsirado daug draugbrolių kunigu, ką jam pavydėjo ir stengėsi kenkti jo darbui — seminarijai. Vienok nežiurint ant visų kliuczių įsteiga pamazi augo ir bujojo. Paskutiniame

aikė kolegijos mokintinių (kliasiky) buvo per 200, o filiozofų su teologiais 31. Rimtos tai skaitlinės!

Isz lenkiszkos seminarijos iszėjo apie 80 kunigų. Isz lietuvių ją baigė arba juos ilgiau ar menkiau mokinosi sekan-tieji kunigai: K. Valaitis, J. Lietuvnikas, A. Kaupas, J. Ambotas, J. Czepononis. A. a. kun. Dambrauskas visus, lenkus ir lietuvius, lygiai mylėjo ir lygiai prie savęs glaudė. 1895 m. lietuviams buvo užvestos net priverstinios lekcijos lietuviszkos kalbos.

Mirtį užsitarnavusio kunigo paskubino nesmagus atsitikimas. Pereitą mėnesį klierikai (mokintiniai filiozofijos ir teologijos) pareikalavo kai-kurių permainų mokinime, valgyme ir tt. Ar tie reikalavimai buvo teisingi ar ne, mums sziuo tarpu nerupi; bet negalima staciai pagirti jaunumėnės pasielgimo. Sztai klierikai padarė rektoriui ne ką kitą, tiktai „ultimatum“, reikalaudami įvykdinimo jų reikalavimų tarpe trijų dienuų ir grąszindami priesizgame atviujuje apleisti seminariją. Žinoma, ultimatum'o rektorius iszpildyti neapsiėmė ir 23 d. Sausio 31 klierikas isz seminarijos iszėjo. Pasidarė skandalas, kurio senyvas rektorius pergyventi negalėjo. Už trijų sąvaiczių apleido szią aszarų pakalnę.

Tesiili ramybėje, kurios gyvas budamas neturėjo, ir tegul jo vardas gyvuoja kuoilgiausiai tarp Amerikos lenkų!

Reikalingas

jaunas lietuvis nuo 17 iki 22 metų į aptieką, kaip aptiekoriszkas mokintinis. — Turi būti paginėjęs pradinius mokslus. Gali atsiszaukti ir toks, kuris nemoka angliszkos kalbos. — Antraszas: Dr. A. L. Graicunas 167 West 18-th Str. Chicago, Ill.

Pajieszkojimas.

Kas žino, kur gyvena Jurgis Szukvietis, paeinant isz Janaukos, Kalvarijos parapijos, augszto ugio, pailgo vėido, rudų akių, tamsų plaukų. Arba jis pats tegul duoda savo antraszją „Žvaigždės“ rėdytė, nes yra labai svarbus ir jam naudingas reikalas.

J. Szukvietis 16 metas kaip Amerikoje. Dabar žmonės mena, juog jis gyvena kur szale Bostono, Mass.

Kas man išz to.

(Tąsa.)

Onutės kalba Marytę visiškai užnuodijo. Ant toliaus jos žodžių ji nenorėjo nė klausyti. Pasitraukus į kitą kambarį, užsidėjo skrybelę ir nešinosi laukan. Nespėjo išeiti ant gatvės ir apsidairyti, kad štai ir Džianas priečai ją pasirodė. Susitikimas buvo pilnas neišpasakyto džiaugsmo ir laimės.

Nuo vakarų debesėliai prasiskyrė ir saulėlė pasirodė. Dar kur–nekur susirinkęs vanduo klanais stovėjo, bet ir tie jau baigė nykti.

— O, Džianai, how are you? Aš ir langus pražiu-rėjau ir visus pracinančius gatve žmones suskaičiau, o tavęs iki šiam laikui vis buvo nematyti. Pasakyk, balandeli, kur buvai?

— Aš..... aš skubinausi, bet dovanok, brangi Mary, pasivėlinau.

— O kas tai ant tavo kaktos, turbūt kur susikulei?

— Vakar tamsoje nuo trepų nusiritau.

Teip abudu šnekučiuodamų traukė patys nežinodami kur. Džianas savo mylimai sumelavo, kad trepus apkaltino. Ant jo kaktos nauja pečetis, reiškė jo blogą pasielgimą. Kelios dienos jis darbą buvo pametęs ir po salinuos tik vaikiojo-si. Jo draugai, tokie patys, kaip ir jis, jam ant kaktos stikli-ne bonka pečetį uždėjo. Beišdykaudamas, visą naktį belat-raudamas, nes nuo nuo tėvų iš kito miesto pabėgęs, susipešė ir savo dalį apturėjo.

Tai toksai Marytės jaunikis buvo ir ji jį mylėjo. O kaip jo nemylėsi, kad jis moka prisilemti, moka ją apsikabinti ir dar..... dar nežmoniška apgauti. Jis žinojo įvairius viešuos namuose susirinkimus, į kuriuos ir Marytę nesykį jau buvo nusivedęs. Ten ji buvo laiminga, ypač tuokart, kada savo nieliausiojo apgaviko svetimtaučio priegloboje dusavo. Tuokart jai nesunku buvo savo tautos ir kalbos atsidėti, nes ji jau kitonisiku oru kvėpavo. Teip visos, nelemtų tėvų dukre-lės daro; antgalo savo gimdytojams, kad jau be sveikatos lie-ka, krepšius užkabina. Tevliams labai patinka, kad dukre-lės jaunikius turi, su anais giriiose zoleles išmindžioja ir medžių šakelėmis sav kaseles iškuoja. Tėvai žiūrėdami džiaugiasi, kad laike puotos ant salės jų dukrele negali pasidalinti, visi veržiasi su ja patrapinėti, antgalo nors pablevizgoti. Paveda jai liuosą valią. Naktis ne motina, ji visus slepia ir nuo gėdų dengia; ji nerustauja ir nepasibara. Ankstais rytais nekarta saulutė teka, kada dukružės nuo puotų grįžta, bet nuo puotų joms žinomų. Nuvargę, be jokios atvangos išsilijusios, miegti visą šventą dieną, o jeigu paprastomis dienomis užsisnau-dusios dirba.

Tokio gal pasivedimo buvo ir Marytė ir tik tokiam jau Džianui ji tinkama galėjo būti, bet jau ne lietuviai, doram vai-kinui.

Paėję įjedu ilgoką gatvės galą, pasuko į augštą murinį namą. Buvo tai viešbutis, visiems miesto Džianams gerai ži-nomas. Namo gaspadorius, begėdis zydas, laikė daugiau tarnaičių, negut tarnų.

Uzlipę ant ketvirtojo gyvenimo, nuo tarno pareikalavo rakto ir abudu į kambarį užsidarė.

III.

— Kelkis, dukryte, nes jau po septynių, jau visos dirbtuvės prarėkė — žadino motina savo Marytę.

— Oi kad negaliu galvą sopa, esu nesveika — atsako Marytė ir pasipurčius patalą užsiklojo.

— Tai supolys! Ką jau truputį, gal ar ne su savo Džianu, pasibovijai, tai jau dabar ir darbą apleisi.

— Kaip tai truputį, tik antra valanda baigiasi kaip at-siguliau. Manding buvo bertainis po penkių kaip parėjau ir dabar be miego turėsiu į darbą viltis.

— O vaikai, jūs mano vaikai! Kodel aš, kaip buvau jauna, to niekad nepadarydavau. Kitus kartus iš eilės keles naktis prisidėdavo apleisti bezujant, o budavo dieną vis prie darbo ir gana! Bet jeigu jau negali, tai atsilėk, dukrele.

Marytė paskutinių žodžių tik ir laukė. Jai ramiau ant širdies pasidarė, kad išgirdo savo motinos kvailus pasakojimus. Dabar Džianas iš jos širdies jokių būdu negalėjo išeiti. Mie-gojo ir tik apie savo busimas laimes sapnavo. Sapnavo su Džianu susirišimą, sapnavo savo gražų su juom susiejimą ir pasikabėjimą. Mamytė dar ir langus užtraukė, kad dukrelei ramiau būtų miegoti, kad nieks jai nemaišytų ir išėjo pas savo kumutę ant „gero ryto“.

„Geras rytas“ arba „labas“ kasdien buvo sutinkamas su dinerke alučio. Ji mažai paisė, nes vyras dirbo, o ir vaikai teip-gi. Ant kasdienių apsiėjimų pinigų nestokuodavo, lik-davo dar gana ir „diterkėms“.

— Kaip laikaisi, kumute? — tarė žengdama į kambarį.

— Ne šio ne to, rodos viskas, kaip vakar, teip ir šiandien — atsakė prietelka.

— Mano vaikai ir Adomas šiandiena dirba, tik, Marytė, galas žino, turbūt serga.

— Sakai serga?

— Naje, palikau lovoj besivartančia.

— O kas jai atsitiko?

— Na, ar negali, kuma, numanyti? Atsiminkiva mudvi savo jaunas dienas. Žinoma, mergaitė per naktį su vaikinų pasibaladojo, tai silpnumas apėmė.

— Teisybė, Adomien, teisybė. Aš pati dar ir dabar, o žinai mano metus, kai kada, kad užsitraukiu, tai šalin jaunamartės!

— Žinoma, bet man tas jau nepritinka. Geriaus tegul mano vaikai už save ir už mane sykiu atsigrožėja. Turiu Ado-melį, ko man bėdavoti.

Bonkutė su baltamakre ant stalo jau nuo pat nakties riogsojo. Išlupę po vieną, bobos linksmiau jau pradėjo kal-bėti.

— Ar žinai ką, kuma, mano Marytė turi jaunikį, bet jaunikis — amerikonas, ne koksai grinorius, kuris iš Lietuvos atvaziavęs čia jokių tiesų nepazįsta.

— Teip. Gal kelis kartus mačiau, kaip ji čia su kokiu vaikinų pro langą traukė. Tai sakai anglas? Na, ir tai gerai.

— Ir aš sakau, kad gerai, nes ką tu su šitais lietuviais grinoriais turi užsiimdinėti. Susiejus kitaip jau nekalba, kaip tik poniškai — angliškai. Gal ir aš nors ant senatvės dukters ponios sulauksiu.

— Dieve padėk, tegul bus ji laiminga.

— Aš ir jai teip sakiau. Sakiau: Mariuk, žiurekis tu pati, aš tau ne piršlys. Tau su juom reiks gyventi, ne kam kitam. Sakau, tavo valia, ką norį ir daryk.

— Žinoma labai gerai, kad vaikams teip labai nedraudai.

— Andai žimienė surekė ant manęs, kad aš mažai savo mergaites daboju, tai, sakau, kad netingi, tai tu jų padaboki. Kas ką gali prisidėti prie svetimų vaikų. Buk tu ir pussere, tai tau kas apie tokius dalykus! Tai teip jai atsakiau. Gal ir nepamėgo, bet tegul ne į savo vezimą nesėda.

— O kam čia mums daug bėdavoti, tegul musų ne-draugės vargus neša. Sveika, kumute!

— Ant sveikatos! Dieve duok laimingai man dukterį ponia turėti. Tai tuokart Adomienė oho!

„Laikrodė išbeldė jau tris bertainius ant dviliktos, kada Adomienė kumos namų apeleido. Parėjus namolei dukterį atrado sergančią ištikrųjų. Nuo persišaldimo pradėjo kostėti ir kaklą užstojo. Liga buvo ne visai prasta. Marytė daugiau sąvaitės Motinos prieglobioje pravisoliojo. Apie porą kartų buvo rašiusi laišką apie savoumą ligą ir pas Džianą, bet tas nė sykio jos neatlankė. Marytė lupomis motinai kalbėjo, juog Džianui atmonisiant, bet savo širdy kitokius miegius turėjo. Ji jį mylėjo ir mislijo, juog tasai ant atlankimo laiko neturėjo.

IV.

Praslinko nusibodusioji motina — žiema. Šaltis, apleidęs žemę, rodos, į padanges kur iškilo ir tenai prapuolė. Po keliu sąvaicijų, šalimis miesto gatvę susodinti medeliai jau prasi-juokė, apsiapušė žaliais smulkiais lapukais. Lapeliai diena nuo dienos vis didinos ir medžio šakutėms pavėsi darė. Linksmiau buvo ir žvirbliams tarp žaliuojančių lapų čirškėti. Žiemos laike nuo gatvės pasikėlus kur nabagas turi dingti. Medžiai be lapų, kiekvienas gali pamatyti. Jug rainiui nekartą auka tenka. Pasigavęs, rėk, nerėk, sumalė, sutruškino ir nėra. Pavasario laike kitaip. Atsiranda daugiau ir maisto ir prieglauda visur geresnė. Nereik po stogus, po skyles, po įvairius urvus landžioti ir save ant pavojaus statyti.

Užstojus šiltesniam mielam vakarui, nuo žmonių vaikščiojimo gatvės tarytum tik liuliavo. Reikalų koznas beveik jokių neturėjo, bet po dieniūm darbiū, tai tik ir Dievo duota, čystu oru atsigaivinti, ypač dar tuokart, kad saulės spinduliai akių nevarsto ir pečių nekaitina. O tik užstojus pavasariui ir pats miestas dar jokia dvokle nesiti perimtu. Žmonės tik švėpa, streetkariai — skambina. Pasitraukus į tamsumą be žiburių vieta, kame truputį tyla viešpatauja, išgirsi tik sudvabalių duzgima.

Tarpe minių, kvėpuojančių čystu oru, sutinkam ir Džianą su Maryte. Ji skaišti geltonplaukė. Kiekvienas in ją pasižiūrėjęs, ištikro pasakytų, juog tai vos tik kaip iš Lietuvos butų pribuvus. Išveizda — nekalta, akelės juodos. Numestum nuo galvos tą netikusį papuošalą, spintum į dvi kasi plaukus, apvilktum savo darbo marškinėliais su paleistrankovėmis, o dar paduotum į rankas piaučuva, arba grėblį — pasitikiu koznas tuokart prie jos labiau glauštysī, nes ji butų tikras širdies suraminimas. Bet nelemtoji šalis! Jauną, grazią Lietuvos dukrelę pavertė, tartum, jau į papugą! Ant galvos plaukai rinkėmis suraičioti, teip, kad juos tik išsukti reikėtų devynių protų. Skrybelė nuo kelių svary, su įvairio dažo plunksnomis ir žibučiais, tik galvą žymen lenkia. Apsitėmpus, pasistėpus, o kartais nemaloningai dar išsitėpus, tik šuokčiuoja. Džianas praščiau buvo apsidengęs. Nuo kitų jaunikaicijų jis skyrėsi sumušta savo kakta ir eisena. Geriau prisiziūrėjus, ar tik nors truputį nešlubavo. Ligia dalimi kaip kakta gavo savo užmokėsnį nuo išdykumo, teip ir koja. Su koja buvo maža bėda, sopulio nematyti ir tas tuojaus turėjo pagyti, bet tuomtarpu, kas labiausiai, šokti negalėjo, o šokikas visomis pusėmis jis buvo.

— Tai kaip, Džianai, nors sykį pamislykim ir apie savo vestuves — tarė ramiu balsu Marytė, — nes ką jau mes turim laukti.

— Gerai, Mariuk, sakai, — atsakė juodaplaukis, glaudamasis prie savo mylimosios. — Vasara, man rodos, dar teip sau pragyvesimo, o ant rudens, aš busiu visame atsakantis. Jug tu, Mariuk, žinai priezodį: what is put off is lost ir gali suprasti, juog aš tavo, o tu mano. Ir kas galėtų tave iš mano širdies arba rankų paveržti? O tu—gi pati, ar nuo manęs kada norints atsisakytum, pasakyk man?

— Brangus Džianai! Ir kam tau tokius niekus kalbėti, aš tau nesykį jau, apskabinus tave, prisipažinau, juog viskdom niekinu. Niekinu ne tik savo tautą, bet ir kalbą! Kas man iš to, kad aš lietuviškai kalbėsiu, bet nebusiu laiminga! Kas man iš to, kad į lietuvišką bažnyčią ant dievmaldysečių vaikščiosiu, o tavęs tę nematysiu! Kas man iš to, kad lietuviškai kalbėdama nuo savo draugių busiu paniekinta, antgalo—gi dar, kad gausiu kokį netikusį laužą vyrą, kuris mano jausmų ir prisirišimo nesurpas, tai ar aš busiu laiminga?

— Teisybę, mano mieloji, kalbi. Dabar supratau, kad viskas nėra melu.

Dikčiai sutemus ir, prisiartinus vėlam vakarui, visuomėnė pradėjo ratėti: koznas skubinosi ant nakties atilsio. Slinko ir Džianas su Maryte prie jos tėvo namo. Atsisveikinimas neapsakomai buvo meilus, tačiau ir pilnas graudumo, nes Marytė be Džiano jautėsi nelaiminga ir visuomet ji sau velijo nors ir nelaimė gyventi, by tik atsikratyti nors kartą nuo tos prastos lietuviškos („muzikiškos“) kalbos, kurios nuo pirmųjų dienų savo amžiaus jau baidėsi.

V.

— Džiani! u—ho!

Atsakymo jokio nebuvo.

Nuo saulės spindulių medžių lapeliai visiškai susitraukė, žolelės teip—gi vidurdieny, taritum kokios nelaimingos kojos išmindziotos, išsisiklaistė ir prie drėgnos žemės prisiglaudė, gulėjo. Vieni paparčiai tik it kareiviai savo stambių šakelių nenulenė, bet į kiekvieną pracinantį su žingeidumu žiūrėjo, arba ne, tai po kojomis pynėsi. Giria nuo paukštelių čiulbėjimų tik ošė. buvo šventas nedeldienis. Jau daugiau kaip pusė valandos kaip Marytė į minėtą girią pribuvo, savo Džiano jokiū būdu negalėjo sulaukti. Kelis kartus ir šaukė ir švilpe, o kartais ir linksmai uždainuodavo, bet tarpe tankių krūmių jokio atsakymo negirdėjo, kaip tik tą patį savo balsą, atsimumšantį į medžių šakutes. Ji turėjo truputį kantrybės bet ir be paskutinės, ką galėjo pradėti. Praslinkus pamazi apie tulą apskritų kalną, išgirdo švelnų balsą, vedžiojantį pažįstamą jai dainą. Susilaukė nuo savo dumį ir pradėjo klausytis. Nepažįstamas balsas dainavo:

RoAk, zele, angeleli,

Pakelk savo akelles!

Tu mano brangus kvietkeli.....

Nes kelėtas dienų smego —

Ir širdis mano dega.....

Tave myliu!

Tu siubuoji lyg jurės nedrelė

Skaisti, graži lyg balandėlė

Kaselės apkaišytos

Parėdnės nematytos

Aš myliu Rozele, myliu!

— O kodėl aš ne Rozele? — pamislijo Marytė išklauisius tos puikios dainelės. Atsiduso, bet netrukus pati sau tarė:

— Marytė! Ką tau geras Džianas pasakytų, jeigut paliktumet vėl po nuomonėmis „muzikiškos“ kalbos ir jų papročių. Daina, pripažistu, graži, linksma, limpanti prie širdies kiekvienai mergiukei, kada iš netyčių jaunikaits ją liudnai uttraukia, bet kas man iš to, kad lietuviška..... Buk ji angliška, dienas, naktis jos klausyčiau.....

Marytės mąstymus pertraukė tolesnysis trukis tos pačios dainelės. Ji su visa atyda klausėsi, antgalo prisiartinus prie išvirtusio medžio, atsisėdo ir nuleido žymu savo galvelę.

(Toliaus bus.)

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDES“ spaustuviųje.

1. Maldų Vainikėlis.

Naujai atspaudinta, tinkamiausia Amerikos lietuviams maldaknygė, nes apimtą pritaikintų maldų padaryta taip, jog ją galima nesiziotis ir bruloto kiseniukij. Prekė 25c., 30c., 75c. ir 80c.

2. Katalikų Bažnyčia ir mokslas.

Pagal prof. Zuhą parashė kun. A. M. Milukas. Yra tai knygutė, kurioje trumpai o aiskiai iszriszta daugelis kėblų klausimų apie sutikimą Katalikų Bažnyčios su mokslu. Shenandoah, Pa., 1901 m. Prekė 15c.

3. Staciijos arba Kryžiaus kelias.

Parengta kun. Burbos savo parapijonams, kad jie prideranciai mokytų spvaikszeioti Staciijas. Plymouth, Pa., 1897 m. Prekė 10c.

4. Trumpi ataskymai ant ūmetinejimu pries religiją.

Parengta kun. Kauliko. Joje telpa daug aiskiu ataskimu nūpuolantiems ant katalikizmo tikėjimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 20c.

5. Dogmatas apie Pragarą.

Parengta kun. Kauliko. Szioje knygutėje suprantamai yra iszaiszkintas faktais dogmatas apie pragarą, kaip isz gyvenimo szventuju, taip ir isz svietizkos istorijos. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 15c.

6. Paslapyts Gyvyjo Ražancziaus.

Parengta kun. Kauliko. Szioje knygutėje telpa paslapyts arba Tajemyzytes Ražancziaus ir budas kalbėjimo tarp vadinamo Gyvyjo Ražancziaus. Chicago, Ill. Prekė 25c.

7. Iszguldymas Lorstanizkos Litanijos.

Paropinta kun. Kauliko. Yra tai iszaiskinimas Litanijos Panėles Szvenciausios gražiose pamokslėliuose ant kiekvienos dienos Gegužio mėnesio. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 30c.

8. Istorija Szventa Seno ir Naujo Iustatymo.

Paropinta kun. Kauliko. Yra tai biblizka istorija nuo pradžios svieto iki apgarainimū ant svieto Kristaus mokslo. Shenandoah, Pa. Prekė 50c.

9. Pamokslai apie Szv. Sakramentus.

Parashė kun. A. Bortkeviczius. Telpa joje iszaiskinimas visu Sakramentu, 18 grafiū pamokslu. Shenandoah, Pa., 1901. Prekė \$1.00. Su apdarais \$1.25.

10. Rankvedis Senovizkos Istorijos.

Pagal Fisher'į. T. Gazean ir kitus, parashė kun. A. M. Milukas. Knyga I. Shenandoah, Pa., 1897 m. Szioje knygoje yra aprasyti svarbiausi nusidavimai Rytu szales vieszpatyzeju, su 14 paveiksliu. Prekė tikta 50c.

11. Rankvedis senovizkos Istorijos.

Knyga II, pagal Fisher'į ir kitus parashė kun. A. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1898. Prekė 40c.

12. Žemaičiu Vyskupystė.

Parashė vysk. M. Valancauskas. Laida II. Shenandoah, Pa., 1897 m. Knyga turi 247 puslapius, ant kuriu telpa platus apraszymas Žemaičiu Vyskupystės. Prekė \$1.00.

13. Medega tautiskai vaistininkyste.

Parashė Dr. J. Basanoviczius. Szioje knygoje autorius aprasho daugelį ligu, ataitinkanciu tankiausiai tarp lietuviu, padodamas tu ligu vardus lietuviskoj ir lotyniszoj kalboj, idant palengvinti lietuviams susipratimą su

svetimaucziais gydytojais. Pradžioj knygos telpa du autorius paveiksli. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė tikta 40c.

14. Lietuviszkai-traktizkos studijos.

Parashė Dr. Basanoviczius. Yra tai tyrinejimas apie lietuvių tautos pradžia. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

15. Lietuviszki Dainiai pradzioje XIX szimtmeczio.

Parashė Jr. Jonas. Yra tai apraszymas apie gabiausius lietuviszkus dainius pradzioje pereto amziaus. Shenandoah, Pa., 189c m. Prekė

16. Medega Simano Daukanto Biografijai.

Parengė kun. A. M. Milukas. Yra tai platus apraszymas gyvenimo musų garsumo raszitiniko S. Daukanto, su 14 paveiksliu. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė \$1.00.

17. Populiarizskas rankvedis fizikos.

Lietuviams parupino P. Neris. Yra tai iszaiskinimas daugelio gamtizskų apsirėzkimų, su daugeliu paveiksliu, palengviancij supratimą aiskinimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 75c.

18. Botanika.

Parashė kun. A. Pabrieza. Yra tai didelė knyga, kurioje autorius aprasho vsokius Lietuvių agranczius žolynus ir medzius, padodamas jų vardus lietuviskoj ir lotyniszoj kalboj, kur tie žolynai auga ir kaip jie iszrodo. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė \$1.00.

19. Padėjimas lietuvių tautos Rusų vieszpatyzeje.

Maskoliszoj kalboj parashė grovas Leliva. Autorius szioje knygoje iszrodo maskoliszos valdzios nelabuma apiejime su lietuviu. Shamokin, Pa. Prekė \$1.00.

20. Lietuviszkai-anglizskas žodynėlis.

Parashė kun. P. Saurusaitis. Yra tai vienatinis lietuviszkai-anglizskas žodynas, kuriame rasite tankiausiai vartojamus ir reikalingiausius žodzius. Waterbury, Conn, 1899 m. Prekė 75c.

21. Anglizskai-lietuviszkas žodynėlis.

Parashė kun. P. Saurusaitis. Yra tai toks pat žodynas, tikta pirmiaus sustatyti anglizski žodziai. Prekė 50c.

22. Prozaizski rasztai kun. A. Burbos.

Szioje diktokoj knygoj telpa daugelis labai gražiū ir linksmy apysakėliū. Jas skaitydami lietuviu gali linksmai ir naudingai praleisti laiką. Nauja laida, tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

23. Prozaizski rasztai kun. A. Burbos.

Tomas antras. Prekė 50c. Ant geresnės popieros — 60c.

24. Pajauta.

Parashė Bernotaviczius. Puiki apyska isz lietuvių gyvenimo 14 szimtmetyj, arba pabaiaga stabmeldystės Lietuvoj. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

25. Anima Vilis.

Parashė Marė Radzeviciute. Yra tai labai graži apyska isz gyvenimo isztremtejuj i Sibirių. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 75c.

26. Tvanas.

Parashė garšiausias dabartiniam laike ant svieto raszitinikas H. Sienkeviczius. Yra tai puiki apyska isz laiko karės Lietuvos ir Lenkijos su Szvedais. Tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

27. Tvanas.

Tomas II. Ta pati knyga, tikta tesa tomo pirmojo. Prekė \$1.00.

28. Duonos įieszkotojai.

Parashė H. Sienkeviczius. Szioje knygutėje dailiai apraszta atvykimas tulo lietuviu i Ameriką, ir vargai, kurie ji čia patiko. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 35c.

29. Valdimieras.

Apyska pagal kun. A. Schmidta. Iszvertė kun. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 25c.

30. Du Broliai.

Čzia apraszta suaitikimas laike kovos dvejų broliū, isz kuriū vienas tarnavo maskoliū kariuomenėj, o kitas turkų. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 3c.

31. Antanukas.

Apyska B. Pruso. Isz lenkiszko vertė Selimas. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 15c

32. Paskutinės miszios.

Lenkiszka parashė Jona-Lada. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 20c.

33. Gražiū žmoniū pamokslai.

Parashė kun. Tatars. Szioje knygoje yra daug labai dailiū, užimancziū apysakėliū. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 60c., ant geresnės popieros — 75c.

34. Lietuviszkos pasaka.

Surinko Dr. J. Basanoviczius. Szioje knygoje telpa 200 senovizskų pasakų. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė \$1.50.

35. Dzukiszkos dainos.

Yra tai rankius dainų, dainuojamų Dziukoj. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 60c.

36. Keturi metų laikai.

Parashė Kr. Donelaitis. Gražiois eilėmis aprasyti keturi metų laikai: pavasaris, vasara, ruduo ir žiema. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 40c.

37. Kankinimas katalikų Lietuvoje.

Parashė Akmeninis. Knygutė paskirta lietuviszkams tentrams, apraszanti Kražiū skerdynę. Plymouth, Pa., 1893 m. Prekė 20c.

38. Lietuviszkos kanklės.

Apraszymas apie senovės lietuviszkas kankles, su paveikslu žmogaus graijanczio ant kankliū. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 5c.

39. Lietuviszkas albumas.

Iszleido kun. A. Milukas. Telpa jame paveikslai praklinesniū lietuviszku raszitiniku, typu ir gerėsiu vietu. Shenandoah, Pa. Prekė 50c.

40. Lietuviszkas albumas.

Iszleistas kun. A. Miluko. Laida II. Telpa paveikslai istorizskų vietu Lietuvoje, lietuviszkų namų, iszlarbiū. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 50c.

41. Lietuviszkas albumas.

Dalis II ir III. Telpa jose paveikslai apie 50 lietuviszku raszitiniku ir žemesniu vyrų. Yra teipogi lietuviszki typai ir nekurie paveikslai isz lietuviszko skyriaus ant Paryžiaus parodos. Shenandoah, Pa., 1900m. Prekė \$1.25.

42. Juokų knygelė.

Surinko J. K. Telpa joje daugybė juoku. Labai naudinga knygelė dėl praleidimo linksmai laiko. Shenandoah, Pa., 1900m. Prekė 25c.

43. „Žvaigždė“ pirmo meto kasztuoja \$1.50,

apdaryta — \$2.00.

44. „Žvaigždė“ antrojo meto kasztuoja \$1.50.

Tevynės Sargas“ ir „Zinyczia“

Tu, kuris laikraščiu yra gaminam pas Rev. A. Zaup s, 114 Theodore Str., Scranton, Pa. „Tevynės Sargas“ ka-tuoja ant metu dolerj.

„Zinyczios“ visi išėjusieji numeriai 1-5) gaminami už 60 centu.

Adresai Centralizsko komiteto Susivienijimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius, 614 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalczinski, P. O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevicz, Shenandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyka, 46 P. O. B. Edwardsdale. 2) J. Lauraitis, 94 N. Plum. Aley, Shenandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedydis, Pittston, Pa.
7. Dvasiškas vadovas: Rev. J. J. Kaulakis, 1031 S. 5th str., Philadelphia, Pa.

ZVAIGZDĖS AGENTAI:

- I. Miluszauskas, Forest City, Box 338
- Stanislovas Poteliunas, Plymouth, Pa.
- Povylas Gaiztauckas, 24 7th Str., Mahanoy City, Pa.
- L. K. Karalius, 525 Columbia ave., Baltimore, Md.
- M. Schermis, 113 North 5th Str., Brooklyn, N. Y.
- Mikolas Miszkunas, 22 Hartford str., Newark, N. J.
- J. Macziulaitis, 165 Ferry Str., Newark, N. J.
- J. Rabikauckas, 64 So. 2nd str., Brooklyn, N. Y.
- A. Kozlovskis, 738 Shelly str., Pittsburg, Pa.
- J. Riktėraitis, 67 James str., Waterbury, Conn.
- S. P. Tananevicia, 2222 Auburn ave., Chicago Ill.
- P. Blauzdžiūnas, Box 12, New Philadelphia, Pa.

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti atgalios į tėvynę o neturi pinigų, lai kreipsi prie mus. Mes kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo su mažu damokejimu. Raszyk tuojaus ant sekancio adresu:

Columbia Shipping Office
158 Suffolk, cor. Stanton St New York.

DARBININKU DRABUŽIU KAUTUVE

KOBRE,

87 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Skrybelės, Kepurės, ir Czeverykai
Vyriszki drabužiai didžiausiam pasi
rinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

Nieks negal mažesne prekė už mus ant
Grand st. padaryt.

Szelpkime Savuosius!

Antanas Grochowskis

vienatinė katalikiszka

Agentura Laivakorcziu

dėl Brooklyno ir Long Island.
298 Bedford avenue

keturi blokai nuo Grand str. Ferro
Brooklyn, N. Y.

Laivakortes gerisusių kompanijų už žemą
prekę, suunczia piningus in Europą per ran
lavą banką.

Visoki prisuntimai daaina greitai ir
teisingai.

Agentura garsingų gyduolių Dr. Petro
Gomozo ir Alejaus.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str. New York.

Asz užlaikau BANKA

kurioje galite saugiai
siti savopiningus, teipogi izmaitinti pi
nigus visu žemiu. AGENTURA
visu laiviniu kompa
niju ir gelezinkelio ti
kietu. Szipkortes ir
isz Europos.

Teipogi suuncziu pi
nigus į visas dalis
svieto ir izduoda vekselius ant visu didziujn
miestu Europos.

Bankas Europoje,
Hamburg: S. Jarmulowski.
Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

MACK, MILLER CANDLE CO.

GERIAUSI ISZDIRBEJAI

vaszkinu ir kitokiu
Žvakiau.

Žvakes iszdirbtos isz geriausio ir gra
ziausio vasko. Labai gražiai iszrodo, yra t.z
kitu iszdirbėju žvakes sunkesnes ir pigesnes.
Kurie guod. kunigai muso žvakes mėgino,
visi yra tikrai užganėdinti. Adresuokite:

**MACK, MILLER
CANDLE CO.**
Syracuse, N. Y.

Puikiausias lietuviszkas

Hotelis Kaz. Radziewicziaus

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojaus szale Lehigh Valles Dipo, po deszine
ranka, einant į miestą.

Tai puikiausia ir szvarianisia vieta del
svetelių ir labai paranki del to, kurie atkelaus
į Shenandoah, Pa. Apart visokių arielkų ir
alaus turi didelį zopostą pargabentų isz Eu
ropos visokių vynu, cigary, o teipogi priilanko
visokius valgius ir oisterius. Pakelvingi gali
gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame.
Yra tai vienatine ir puikiausia vieta cielam
Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas
kitus daugiau ne eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siun
cziu piningus i visas dalis svieto.

Stebetina proga!

Vaikams prie miszų suknius
isz geriausio kaszmiro su
puikun pamuszalu už

\$3.50

Kamžos 75c, \$1.00, \$1.75.
PŁOSZCZAI \$16.00 ir da
gians. Kunigiszkos suknius
\$12.00 ir augszciaus. Gera
visa eile drapanų \$18.00 ir
augszciaus. Paltos extra \$20.00
augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St., New York.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriskus
darbus gerai, pigiai ir greitai:DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL
DRAUGYSČIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigrandys.

★ ★ ★
SPAUSTUVE YRA PO NUMARU223 ROEBLING ST.,
BROOKLYN, N. Y.Geriausia ir pigiausia vieta
del pirkimo

Siuvamų masinų

pas
Jurgis Matuleviczius.

Naujos masinos nuo \$ 15.00 augsztyn, teipogi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo masinas ir visokius daiktus, kas prie masinos yra reikalinga, prilaikau.

Teipogi iszmokiname siuti, katrie pas mane perka masiną.

256 Grand str. Brooklyn, N. Y.

„KATALIKAS“

Lietuvizskas sanvaitinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.
Kasztuoa ant metu \$.50.

Morinti uzsirasztyt, turi adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
12 Auburn av., Chicago, Ill.Tikrai gryna
altorinas Vyna

— GAUSITE PAS —

Barnston Tea Co.

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja jie rusiszka arbata, kava ir visoki vyna.

Senas Daktaras Smith

Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuojū iszgydimą užnuodijimo kraujo, skuros iszberima, spuogy, skaudulių, skaudanczia gerklės, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtinimų kirksznių ir kitų dalių. Ronotas kojas, skausmą nu garoje, skausmą galvos, gėlimą kaulu, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, himoridos, skausgėlą szirdies ligas, plaučių ligas, katarą, užsiszaldymą, dusulį, džiova, inkstų ir pusles uždegimus, strikturą ir akmenį puslėje.**Mano metoda** yra vis atinai žinoma, kuri smarkiausias ner vų ligas, slabnumą isz priezasties iszdykimo jaunystėje, neužmigimo kančią, pražudyta energiją, melancholia, svai gulį, drebėjimą, isz gštį, nevaisingumą, pastovincziai isgydo.**Asz turiu viską**, kas dėl gydymo reikalinga: liekarstas ir instrumentus ir per ilgiausią tyrinėjimą dasiekiau didžios praktikos. Nekurie daktarai garsinasi specialistais didžio gabumo, ką tik galėdami gydyt papraszcziausias ligas.**Daugelis** žmonių ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandyčiau ir savo pagirtina metoda gydincziau, kurie piriausias gydesi pas daktarus, garsinancziuosius gabiaius daktarais.**Sangokites** nuo tokių žmonių, agentų, draugysčių, už dyką duodanczių receptų, diržų su elektrika ir apgaviny gyt patentavų gyduolių.**Kreipkites visi** isz pirmo pas seną daktarą SMITH, jis yra seniausias ir geriausias, o užczėdyt laiko, pinigų ir skausmų. Vyrni, mislydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Gvarantuojū gruntuamą, greitą ir pigų iszgydimą. Rodas duoda uždyką. Liekarstos 50c.**S M I T H ' S**
SENAS
Pecijalista

Neužmirszkit adresu:

153 E. 18th Str.,

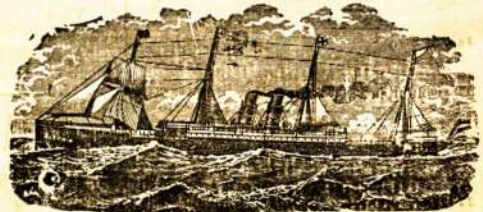
New York, N. Y.

MAX KOBRE

Lietuvizska Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Szifkortes ant visų greiciausių laivų už pigiausią prekę. Esu utvirtintu agentu ant lini jų, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siuncziame pinigus, kuriuos jusų prieteliai geuna į 15 dieny. Musų kantoroje galite susisznekėti lietuvizskai ir lenkiszskai. Ateikite ir perailudykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priiimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metu. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnerius. Pačėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

Nr. 81 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Kiekvienas vyras
turėn liekoriais kai peržiū-
riamas būti per tam tyčia lie-
korin, jeigu serga kokia paslapti
arba neatvira liga. — Ateik tuojau!

Slapytbe!

Skaityk szitą su atyda ir gerai
atmink.

Žmogus nuolatai yra spandžia-
mas visokiū ligū: gal szitą ar kitą
gyvaitę reikalauti mano pagalbos,
kaipo specialisto. Asz per daugelį
metū užsiėmiau gydymu vien tik
vyriszku ligū, nežiurint isz kokios
priežasties ir kada jos kilo. Kaip
tai: abelnų silpnumą, ligas gautas
per iszdykumą jaunystėje, negerus
sappus, užnuojėjimą kraujo (pra-
lizioje arba isisenėjus), iszberimą
sza-zais arba kitokiū-visokius prie-
tikius. Apie ligą, ypacz sunkią,
neatbotti yra neizmanimu. Visi,
kurie kokiu liga sergate, kad jus
kiti daktarai būtų apszaukę net už
neiszgydomus, netrotykit vilties,
bet kreipkitės prie manęs, asz jus
iszgydysiu. Tiktai nelaukite ilgai
ir nesinuodinkite su visokiūš lie-

karstoms. Teipgi neieszkokite pagalbos pas nesuprantanciusz aptie-
gydytas per seną Daktarą BRYAN.

PASARGA: Nemėginkit gydytis patys per save, ne tai yra pavoj-
jingu. Užszedyk pinigūs, laiką ir sveikatą, tuojaus įieszkodamas mano
pagalbos. — PERŽIUREJIMAS UZDYKA. — Netrukdyk laiko mė-
ginimais. Asz gydlau greitai ir už mažą mokestį.

Senas Daktaras BRYAN

249 EAST 21 ST., Kampas 2nd ave.

NEW YORK CITY.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**.
Jo sztoras visada yra pripildytas szviežiais tavoriais, kuriuos
pardavinėja daug pigiau kaip kiti. Užszedyk pinigūs ir su
druožik savo sveikatą pirkdamas valgius pas

I. Krauczeliuna,

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

The Lowe Painless Den- tal Parlors.

Geriausis Dentistai, nes traukia dantis be jokio
skaudėjimo.

Mes teipgi įdedame visą setą dantų sekanczija

Auksinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Užpylimas auksu \$1.00

Izstraukimas 50c.

Visą savo darbą gvarantuojam ant 10 metų.

Maloniai priimam moteris. Ipacz mančgiai pa-
tarnausime "Žvaigždės" skaititėjams.

Mes izstrausim dantį dovana, jei reikalausit ko
daugiaus.

Mes ofisus laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.

123 E. 116-th St. Near Lexington, Ave. N. Y.

10-12-14 Westchester Ave. New York.

MIKOLAS GANO, Artista Mallorius.

Mano dirbtuvėje dirbasi paveikslai tiktai aliejinėmis farbomis ir
pasteliniai. Kas nori turėti savo didelį ir puikų portretą, te prisian-
czia man savo photographiją, kuri gali būti kad ir mažiukė, ant biėkės
nutraukta, bile aiszki. Drapanos gali būti permainytos pagal asados
norą. Padarytus portretus ant pareikalavimo siunziu be rėmų į kra-
liją. Mano dirbtuvėje turiu daugelį musų didvyriū portretų kaip
tai: Vytauto, Adomo Mickieviezius ir k. ant parlavimu.

Tautiečiai! Nesidauokit save bile kokiam fuzzerui apgaudinētū
kuris jums nieko gero neįstengia padaryti, bet kreipkitės prie savis-
zio, kuris yra tikras artistas ir jau kuzstanczija lietuviū jo puikiais
portretais puoszia savo namus.

Rasztydami pas manę teip adresuokit:

Mikolas Gano, 182 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.

Sekanczios knygos:

Istorija Seno ir Naujo Istatymo 25c.

Dogmatas apie pragarą 15c.

Trumpi atsakymai ant užmeti-

nėjimu priesz Religiją 20c.

Izgydymas Loretan. Litanijos 35c.

Juoku Knygelė 25c.

Paslapcziai Gyvojo Rožancz. 25c.

Socializmo ateitis, apysaka 40c.

Dvi Seserys, apysaka 40c.

Gaunamos pas:

Rev. J. J. KAULAKIS

1031 So. 5-th str. Philadelphia, Pa.

Temikit Lietuviai.

„Žvaigždės“ spautuvėje gali-
ma gauti naujai spaudintu malda-
knygiū „Maldu Vainikėlis“. Pra-
stesniuose ir geressiuose apda-
ruose, pradaded nuo 25c.

Teipogi iszėjo isz po spaudos
nanjos knygos:

„Szv. Kazimierus“, drama 3
aktuose — 10c.

Aventino neregė — labai puiki
istorija isz pirmuju amžiu krik-
sczionystės, su paveiksleleis, prekė
20 centai.

Pirmutinis balius — komedija
viename akte (del teatro), labai
puiki ir juokinga, prekė 10c.

Edū Sala — labai užimanti apy-
saka, prekė \$1.30.

„Szventosios“ Rossijos misjo-
nieriū — labai užimanti knyga,
vos dabar iszėjo isz po spaudos.
Kas nusipirks, nesigraudins. Pre-
kė 75 centai.

PALACE HALL,

HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND STR., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma del veselijų,
balių, koncertų ir t. t.

Gėrymai geriausi ir už pigiausia
prekę.

Daktaras isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Cherupg.

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,
OFISO VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 isz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakaru

Telephone 3997 Spring.

Jurgio Hoffmano Aptieka

103 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo isleldžiamas)

Pats padarytojas ir laikytojas
trejankos ant visos Amerikos, pa-
daryta isz penkes deszimts dyvelių
visokiū auguoliū ir žoliū, kokios
tik randasi ant žemės. Parduoda
retaliskzai, svarų už viena dolerį,
ir teipgi parduoda ketvirta dalį
svaro už 25 centus už paka, ir
pardavinėja laikytojams trejankos,
kiek katras reikaluoja, deszimts
svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti
pagal senoviszka ir europiejiszka
mada, aptiekoj raudasi, ka.p te-
herbu, žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalaujate virsz ma-
nėnų giduolių, galite siusti pinigūs
per Money Order, o asz jum pri-
siustu per express reikalingu daik-
tu. Hoffmano Reumatizmo gy-
duolė \$2.00, tikras iszgidipimas;
Hoffmano plauczių gyduolė kro-
pės del kraujo, dydeszimts vieša
giduolė kruopės į dėžutę už 15 centų.
Hoffmano kosulio maiszimas 25
centai.

CAECILIA HALL,

GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.

Užilsko visokiūs gėrymus, kaip tai:

„VYNA, SZNAPSA IR ALU.“

No. 101 & 103 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra puiki salė del mitingų, vese-
lijų ir teip visokių susztrinkimų.

Szv. Juzapo ir szv. Kazimiero
draugystės laike cziou savo susztrink-
kimus.

Svarbus daiktas del apmisljimo.

Gorman's

ESTABLISHED 1857
229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Sakykit patys, ar užsimoka eiti į kitus sutorus, kad jus ezion didžiausią paskyrą ir pigiausias prekes gunti galite. Mės gaunam kiekvieną naują tavarą tuojuo po jo pasirodymui, o musu prekės yra toli žemesnės, nekaip pas kitus kupcezius.

Grocer-tavoru, apredalu, namu daiktu, pasivilkimu vyrams, vaiku rubu, szilku ir apstatalu.

Viskas didžiame pasiskyrime. Pabandykit szitu tavoru pas mus pirkti, o jus busit užganėdinti.

JOHN J. GORMAN CO.

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

DIRVA—ZINYNAS.

EUROPOS INTELIGENTU SVARBIAUSIAS LAIKRASZTIS FORMATE KNYGOS.

Talpinasi straipsniai garsiausia musu rasztininku. — Prekė ant visu metu 2 dolieriu, o kiekvienos atskirumknygos(viso 4 knygos) 50 centu. — Pinigams siusti ir raszyti gromatomis toks antraszas:

REV. A. MILUKAS. SHENANDOAH, PA.

UŽDETA PER 30 METU.

ADAM SCHULZ SON

267-271 GRAND STR., ant kampo Roebling str.
BROOKLYN, N. Y.

Karpetu,
namu daiktu ir
namu reikmenu

Pirmos klasos tavorai ant žemu prekiu.

Mės paskolinam po lengvais iszsidėrbjimais, vien ant jusu naudos.

Atidaryta Panedėlio ir Subatos vakarais.

Adam Schulz Son
Grand Street, ant kampo
Roebling Str., Brooklyn.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 metu

Name Staats-Zeitung, prie užvašlavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Siupeziame pinigrus į visas dalis svieto piges, sauges ir greites.

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS Bankoje savo visados laikome daugybe pinigru del iszmainymo, kaipo tai:

Maskolijos rubliu, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expreso	\$37.00, ant reguliariszko	\$33.00
„ „ „ „ Hamburgą ant Expreso	\$35.00, ant regul.	\$31.00
„ „ „ „ Antverpą	\$29.00, ir į Rotterdamą	\$30.00
Isz Bremo į New Yorką ant Expreso	\$40.50, ant reguliar.	\$38.50
„ „ „ „ Hamburgo	„ „ „ „ \$40.00	„ „ „ „ \$38.00
„ „ „ „ Antverpo	„ „ „ „ \$38.50, isz Rotterdamo	\$36.00.

Dabar siupeziam pinigrus tiesiog į namus.

100 rublių už	\$52.50	50 rublių už	\$26.50	40 rublių už	\$21.25
80 „ „ „	\$16.00	25 „ „ „	\$13.25	20 „ „ „	\$10.75
15 „ „ „	\$5.15	10 „ „ „	\$5.50	5 „ „ „	\$ 2.88

Dėtel artesnės žinios raszyk į

BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 adyzių.

Lietuviszka Aptieka

Brooklyn Paczta

(S. S. No. 23.)

Jus galite ezion pirkti visus europiszkus neiszdirbtus aptiekos tavorus, teip pat parsisiusdinta

tikra lietuviszka Trajanka.

Liekoriszku receptu sudejimas musu ypatiszkas užsiemims.

Parsisiusdintos tikros lietuviszkos Trajankos, ¼ lt. 25c., 10 lt. \$5.00

Ullrich'o Rheumatizmo gydoolė (Liniment).....50c.

Ullrich'o Skilvio Laszy.....50c.

Ullrich'o galvos sfaudejimo pulverio,.....3 pakeles 25c.

Musu ypatiszkas gyrus yra musu Gausių naikintojas (Rouch killer), gaunamas vien pas mus — viemtyjas daiktas, kurs ant vis isznaikins gnusius, vartojamas viose didziose hotelėse, gaspados etc. New Yorke, 1 lt. 60c., teip pat ir po mažiau.

Musu pirkėjai pasidžiaugia visų smagumų, kurinos musu pacztas suteikia.

Money orderius ir registravotas gromatas galite siusti isz ezionai.

R. M. & P. ULLRICH.

Pharmacists,

64 Grand str. Brooklyn, N.Y.

TELEPHONE CALL 426 WILLIAMSBURGH